

دفترچه شماره ۱

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۲
۳ بهمن ۱۴۰۴

پرسشنامه

اختصاصی علوم انسانی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از سؤال	تا سؤال	محتوای آزمون	مدت پاسخ‌گویی
۱	ریاضی و آمار (۱)	۱۵	۱	۱۵	فصل ۱ و فصل ۲ (درس ۱ تا ۳) (صفحه ۹ تا ۶۲)	۲۰ دقیقه
۲	علوم و فنون ادبی (۱)	۲۰	۱۶	۳۵	ستایش و درس ۱ تا ۶ (صفحه ۱۰ تا ۵۸)	۲۰ دقیقه
۳	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۳۶	۴۵	درس ۱ تا ۸ (صفحه ۱ تا ۷۸)	۱۰ دقیقه
	تعداد کل سؤال:	۴۵			مدت پاسخ‌گویی:	۵۰ دقیقه

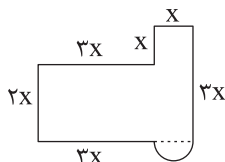
تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

مدت پاسخ‌گویی: ۲۰ دقیقه

ریاضی و آمار

۱- کدام معادله، ۲ ریشه با علامت‌های مختلف دارد؟

$$X^2 + 100 = 0 \quad (1) \quad X^2 + 4X + 3 = 0 \quad (2) \quad \Delta X^2 - 2X - 6 = 0 \quad (3) \quad X(X-1) = 2(X-1) \quad (4)$$

۲- اگر محیط شکل زیر برابر ۲۹ باشد، مقدار $(X^2 + 2X)$ کدام است؟ (شعاع نیم‌دایره برابر با $\frac{X}{4}$ است و $\pi = 3$)

(۱) ۲

(۲) ۴

(۳) ۶

(۴) ۸

۳- تابع سود یک شرکت به صورت $P(X) = 100(-X^2 + 6X - 5)$ می‌باشد. مجموع نقاط سربه‌سر شرکت کدام است؟ (X تعداد کالاهاست)

(۴) ۸

(۳) ۶

(۲) ۳

(۱) ۲

۴- به ازای چه مقدار k معادله $\frac{X}{k-X} + \frac{k-X}{X} = \frac{k}{X}$ دارای جواب $X=2$ است؟

(۴) ۶

(۳) ۵

(۲) ۴

(۱) ۳

۵- علیرضا مسافت ۱۰ کیلومتری بین خانه تا محل کارش را با خودروی شخصی با سرعت ثابت طی می‌کند. اگر در برگشت، سرعتش را ۲ کیلومتر در ساعت کاهش دهد، نیم ساعت دیرتر (نسبت به زمان رفت) به خانه می‌رسد. سرعت خودروی علیرضا در مسیر رفت کدام است؟

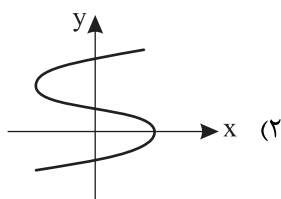
$$\sqrt{164} - 1 \quad (4)$$

$$\sqrt{41} - 1 \quad (3)$$

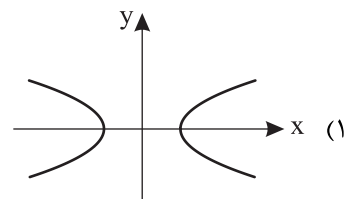
$$1 + \sqrt{164} \quad (2)$$

$$1 + \sqrt{41} \quad (1)$$

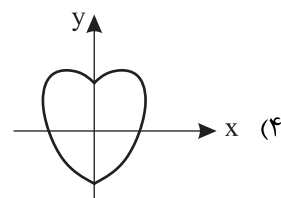
۶- کدام نمودار را با چرخش ۹۰ درجه‌ای حول مبدأ در خلاف جهت حرکت عقربه‌های ساعت می‌توان به تابع تبدیل کرد؟

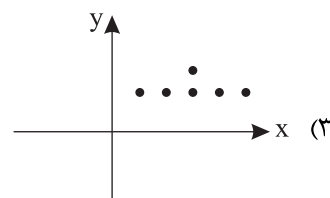
(۲)

(۱)

(۴)

(۳)

۷- می‌خواهیم f تابع باشد ولی g تابع نباشد. در این صورت a و b کدام می‌توانند باشند؟

$$f = \{(a - 2b, 6), (a - 2b, 3b), (4, 2)\}$$

$$g = \{(3a, 10), (12, 10), (20, 18)\}$$

$$b = 2, a = 3 \quad (4)$$

$$b = 1, a = 4 \quad (3)$$

$$b = 1, a = 3 \quad (2)$$

$$b = 2, a = 4 \quad (1)$$

محل انجام محاسبات

۸- مجموعه A دارای ۴ عضو و مجموعه B دارای ۳ عضو است. چند تابع مختلف از مجموعه A به مجموعه B می توان تعریف کرد؟

- (۱) ۹ (۲) ۲۷ (۳) ۸۱ (۴) ۶۴

۹- تابع f به هر عدد حقیقی مثبت، ۳ برابر مربع همان عدد، منهای جذر همان عدد را نسبت می دهد. تابع f کدام است؟

$$\begin{aligned} & \begin{cases} f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R} \\ f(x) = 3(x - \sqrt{x})^2 \end{cases} \quad (۱) \\ & \begin{cases} f: \{x > 0\} \rightarrow \mathbb{R} \\ f(x) = 3x^2 - \sqrt{x} \end{cases} \quad (۲) \\ & \begin{cases} f: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R} \\ f(x) = 3(x - \sqrt{x})^2 \end{cases} \quad (۳) \\ & \begin{cases} f: \{x \geq 0\} \rightarrow \mathbb{R} \\ f(x) = 3x^2 - \sqrt{x} \end{cases} \quad (۴) \end{aligned}$$

۱۰- کدام رابطه زیر، تابع نیست؟ (x متغیر مستقل است.)

(۱) $y = \sqrt{x-1}$ (۲) $y^2 = 4 - x^2$ (۳) $y^3 = |x-1|$ (۴) $y = 2x + 1$

۱۱- اگر A دامنه و B برد تابع f باشند و داشته باشیم:

$$\begin{aligned} & \begin{cases} f: A \rightarrow B \\ f(x) = 3 - x^2 \end{cases} \quad \begin{matrix} A = \{1, 2, \bigcirc\} \\ B = \{3, 2, \square\} \end{matrix} \end{aligned}$$

آنگاه حاصل عبارت $\bigcirc + \square$ کدام است؟

- (۱) -۱ (۲) +۱ (۳) -۲ (۴) +۲

۱۲- با توجه به توابع f و g، حاصل $g(f(2))$ کدام است؟

خروجی ؟ $\xrightarrow{g(f(2))} g(x) = \frac{120}{x} \xrightarrow{f(2)} f(x) = x^2 - 1 \xrightarrow{x=2}$

(۱) ۱۰ (۲) ۲۰ (۳) ۴۰ (۴) ۶۰

۱۳- چند نمودار تابع خطی می توان رسم کرد که دامنه همه آنها مجموعه $A = \{x \in \mathbb{R} \mid 0 \leq x \leq 6\}$ بوده و همگی از نقطه M عبور کنند؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۶ (۴) بی شمار

۱۴- طول یک فنر در حالتی که به آن هیچ وزنه ای آویزان نباشد، ۶۰ سانتی متر است و به ازای هر کیلوگرم وزنه ای که به آن آویزان شود ۲ سانتی متر به طول آن افزوده می شود. اگر x اندازه وزنه آویزان شده و f(x) طول فنر باشد، مقدار $f(12)$ برابر با می باشد و نمودار f(x) فقط از ناحیه دستگاه مختصات عبور می کند. (خود محورها را جزء ناحیه ها حساب نکنید.)

- (۱) ۵۶ - اول (۲) ۸۴ - اول (۳) ۵۶ - سوم (۴) ۸۴ - سوم

۱۵- اگر x و y طول و عرض یک مستطیل باشند و طول مستطیل دو برابر عرض آن باشد و ۲ شعاع یک دایره باشد، چند تا از توابع زیر، خطی محسوب می شوند؟

- (الف) محیط مستطیل بر حسب عرض آن
(ب) محیط مستطیل بر حسب طول آن
(ج) مساحت مستطیل بر حسب عرض آن
(د) مساحت مستطیل بر حسب طول آن
(ه) محیط دایره
(و) مساحت دایره
- (۱) ۶ (۲) ۵ (۳) ۴ (۴) ۳

مدت پاسخ‌گویی: ۲۰ دقیقه**علوم و فنون ادبی**

۱۶- در کدام گزینه از جنبه تاریخ ادبیات اشتباه وجود دارد؟

- (۱) در ایران پیش از اسلام، آثار فرهنگی - ادبی، قرن‌ها سینه به سینه حفظ می‌شده است؛ مانند کتاب اوستا.
- (۲) آثار به جای‌مانده از زبان فارسی باستان، فرمان‌ها و نامه‌های پادشاهان هخامنشی است که به خط میخی نوشته شده است.
- (۳) زبان پارسی، در دوره اشکانیان رایج بود و تا اوایل دوره ساسانی نیز آثاری به این زبان تألیف می‌شده است.
- (۴) فارسی نو یا دری پس از ورود اسلام به ایران رایج شد که منطقه رواج این زبان، شمال و شمال شرقی ایران بود.

۱۷- کدام یک از موارد مشخص شده، از جمله رایج‌ترین انواع شعر فارسی در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم نیست؟

- (۱) حماسی (۲) تعلیمی (۳) غنایی (۴) مدحی

۱۸- هر یک از اطلاعات زیر مربوط به کدام شاعر قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم است؟

- کسی که قصیده تمام و کمال در موضوع موعظه و نصیحت سرود.
- پدر شعر فارسی
- شعر غنایی با این شاعر استحکام یافت.
- به اوج رساننده حماسه ملی ایران

- (۱) کسایی مروزی - رودکی - رودکی - فردوسی
- (۲) ناصر خسرو - رودکی - شهید بلخی - فردوسی
- (۳) ناصر خسرو - فردوسی - شهید بلخی - رودکی
- (۴) کسایی مروزی - شهید بلخی - رودکی - فردوسی

۱۹- در متن زیر چند ایراد از جنبه تاریخ ادبیات وجود دارد؟

«آثاری که به زبان پهلوی تألیف شده، بیشتر آثار دینی زردشتی است. حتی رساله‌های کوچکی مانند درخت آسوریک نیز رنگ دینی دارند. آثار ادبی منظوم و منثور این زبان مانند کلیله و دمنه و هزار و یک‌شب باقی مانده است. برخی از قطعات شعری باقیمانده به زبان پهلوی، باقیمانده اشعار تعلیمی و غنایی‌اند که این قطعات شعری در میان اندرزنامه‌های منظوم جای گرفته‌اند، مانند درخت آسوریک و یادگار زریران که هر دو اصل پهلوی دارند.»

- (۱) ۴ (۲) ۶ (۳) ۳ (۴) ۵

۲۰- اطلاعات مربوط به کدام کتاب اشتباه می‌باشد؟

- (۱) اوستا: این کتاب را موبدان برای اجرای مراسم دینی، از حفظ می‌خواندند؛ که سرانجام در زمان ساسانیان به نگارش درآمد.
- (۲) تاریخ بلعمی: این کتاب ترجمه کتاب «تاریخ الرسل والملوک» است که توسط ابوعلی بلعمی آن را به صورت تألیفی مستقل درآورد.

(۳) شاهنامه ابومنصوری: این کتاب در سال ۳۴۶ به دست ابومنصور عبدالرزاق اصفهانی نگاشته شد و امروزه تنها چند صفحه از مقدمه آن باقی مانده است.

(۴) ترجمه تفسیر طبری: اصل ترجمه را محمدبن جریر طبری نوشته که جمعی از دانشمندان آن را به فارسی برگردانده‌اند.

۲۱- در کدام گزینه واژه یا ترکیبی که یادآور تحلیل شعر عطار یا متن کلیله و دمنه باشد دیده نمی‌شود؟

- (۱) صد اشتر ز گسترده بار کرد
- (۲) کنون گر بماند سخن در نهفت
- (۳) بود بی‌سود با تو پند چون دُر
- (۴) خوش آن کو اندر این دیر مخالف
- (۱) پرسـتنده سیصد پدیدار کرد
- (۲) بگویم به پیش سزوار جفت
- (۳) چو دیگ سفله و چون کفش گار
- (۴) به کس یاری نه افتاد اتفـاقش

۲۲- در کدام گزینه نوع سجع به کار رفته متفاوت است؟

- (۱) پدر بخندید و ارکان دولت بیسندیدند و برادران به جان برنجیدند.
- (۲) طایفه دزدان عرب بر سر کوهی نشسته بودند و منفذ کاروان بسته.
- (۳) همچنین قدر عافیت کسی داند که به مصیبتی گرفتار آید.
- (۴) از آنجا که همت درویشان است و صدق معاملت ایشان، خاطری همراه من کنید.

۲۳- در کدام بیت حداقل دو نوع سجع متفاوت دیده نمی‌شود؟

- (۱) دیوانگان جسته بین، از بند هستی رسته بین
- (۲) کار تو داری صنما قدر تو باری صنما
- (۳) شمس و قمرم آمد سمع و بصرم آمد
- (۴) شاه نشسته به تخت عشق گرو کرده رخت

۲۴- در عبارات زیر به ترتیب چه نوع سجوی به کار رفته است؟

- هرچه در دل فرو آید، در دیده نکو نماید.
- پارسای را دیدم به محبت شخصی گرفتار، نه طاقت صبر و نه طاقت گفتار.
- یکی را مطمحن نظرش جایی خطرناک افتاد و مظنة هلاک.
- دانشمندی جور فراوان بردی و تحمل بی‌کران کردی.
- آنکه از جمال عقل محبوب است خود به نزدیک اهل بصیرت معذور است.

- (۱) متوازی - مطرف - مطرف - متوازی - متوازن
- (۲) مطرف - مطرف - مطرف - متوازی - متوازی
- (۳) مطرف - مطرف - مطرف - متوازی - متوازن
- (۴) متوازی - متوازی - متوازن - متوازی - مطرف - متوازی

۲۵- در کدام گزینه سجع به همراه واژه‌آرایی وجود دارد؟

- (۱) در رفتن جان از بدن گویند هر نوعی سخن
- (۲) آن چهره و پیشانی شد قبله حیرانی
- (۳) این رنج چو در وا شد دعوی تو رسوا شد
- (۴) از جان و جهان رسته چون پسته دهان بسته

۲۶- در کدام بیت واج‌آرایی هم در صامت‌ها و هم در مصوت‌ها محسوس‌تر از سایر ابیات است؟

- (۱) خیال خال تو با خود به خاک خواهم برد
- (۲) فغان کاین لولیان شوخ شیرین کار شهر آشوب
- (۳) جوانی سر از رای مادر بتافت
- (۴) من اگر نیکم و گر بد تو برو خود را باش

۲۷- هجاهای کدام بیت از تکرار چهاربارۀ علامت هجایی « - - U - » به وجود آمده است؟

- (۱) من امشب آمدستم وام بگذارم
- (۲) چه باشد گر نگارینم بگیرد دست من فردا
- (۳) بی‌تو به سر می‌نشود با دگری می‌نشود
- (۴) امروز دیدم یار را آن رونق هر کار را

۲۸- تعداد هجاهای کشیده در کدام گزینه بیشتر است؟

- (۱) باز درآمد به بزم، مجلسیان دوست، دوست
- (۲) سال‌ها دل طلب جام جم از ما می‌کرد
- (۳) ای دل ار سیل فنا بنیاد هستی بر کند
- (۴) بانگ زدم نیمه‌شبان کیست در این خانه دل

۲۹- هجاهای مقابل کدام گزینه به درستی مشخص نشده است؟

- (۱) چو اندر تبارش بزرگی نبود (U - - - U - - - U -)
- (۲) دی سحری بر گذری گفت مرا یار (U U - - - U U - - - U U -)
- (۳) آخر از هجران به وصلش در رسیدستی دلا (U - - - U - - - U -)
- (۴) دل من کار تو دارد گل و گلنار تو دارد (U U - - - U U - - - U U -)

۳۰- تقطیع هجایی مصراع‌های کدام بیت براساس الگوی هجایی «U - - - U - - - U - - -» است؟

- (۱) به دل روباه گفتا ترک غم گیر
(۲) دلم جز مهر مهرویان طریقی بر نمی‌گیرد
(۳) ز پایین به حسرت چنین گفت گرگ
(۴) گل خندان که نخندد چه کند؟
- ۳۱- هجاهای کدام گزینه با دیگر گزینه‌ها یکسان نیست؟

- (۱) بود شاهی در زمانی پیش از این
(۲) می‌توانم بعد از این با این خدا
(۳) من چه گویم؟ یک رگم هشیار نیست
(۴) آینه چون نقش تو بنمود راست
- ۳۲- در کدام گزینه خطا دیده می‌شود؟

- (۱) مهم‌ترین عامل پیدایی شعر عاطفه است و پس از آن مؤثرترین عامل وزن است.
(۲) وزن ادراکی است که از احساس نظم حاصل می‌شود و امری حسی است که بیرون از ذهن کسی که آن را درمی‌یابد وجود ندارد.
(۳) توجه به فضای عاطفی و آهنگ متن سبب کشف وزن می‌شود.
(۴) وزن در شعر جنبه تزئینی ندارد بلکه جزء طبیعت شعر است و برای نشان دادن عواطف نمی‌توان از آن چشم پوشید.
- ۳۳- کدام بیت با سایر ابیات قرابت معنایی ندارد؟

- (۱) مت‌رس از من که من هنگام دوری
(۲) من مانده‌ام مهجور از او دیوانه و و رنجور از او
(۳) که من از دوری تو دور از تو
(۴) کنار سعدی از آن روز کز تو دور افتاد
- ۳۴- مفهوم کدام گزینه مخالف مفهوم بیت زیر است؟

- «دل نیست کبوتر که چو برخاست نشیند»
(۱) مرنجان دلم را که این مرغ وحشی
(۲) تو نه مرغ این شکاری پی صید دیگری رو
(۳) از گوشه بامت سر پرواز ندارم
(۴) خبر دهید به صیاد ما که ما رفتیم
- ۳۵- مفهوم کدام گزینه در برابر آن نادرست نوشته شده است؟

- (۱) قطره آبی که دارد در نظر گوهر شدن
(۲) سعدی از این چشمه حیوان که خورد
(۳) رفت آنکه رفت و آمد آنکه آمد
(۴) برو شادی کن ای یار دل‌افروز
- از کنار ابر تا دریا تنزل بایشدش
(ستایش تواضع و فروتنی)
سیر نگردد به مرور ای صنم
(همیشگی بودن عشق در وجود عاشق)
بود آن که بود، خیره چه غم داری؟
(حتمی بودن مرگ و اعتقاد به قضا و قدر)
غم فردا، نشاید خورد امروز
(آینده‌نگری و نشاط در آینده)

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقهجامعه‌شناسی

۳۶- عبارات زیر بیشتر مرتبط با کدام ویژگی کنش هستند؟

- پرسش (چرا آن کار را انجام دادی؟)
- کنش نبودن ضربان قلب انسان
- در نظر گرفتن پیامد کارها
- تصمیم به درس خواندن برای آزمون هفته آینده
- انجام یک سری سنت‌های خاص در برخی مناطق روستایی
- کمک به فقرا برای رضایت خداوند
- لبخند زدن به همکلاسی‌ها
- اجرای دستورات فرمانده توسط سربازان

(۱) آگاهانه بودن (۲) ارادی بودن (۳) هدف‌دار بودن (۴) معنادار بودن

۳۷- مفهوم کدامیک از آیات زیر در رابطه با تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی نیست؟

(۱) و از آسمان آبی پاک فرو فرستادیم و به وسیله آن سبزی، دانه‌ها، تاک‌ها، زیتون، خرما و درختان رنگارنگ رویاندیم و از آن می‌خورید.

(۲) و اوست که خورشید و ماه را دو پدیده قرار داد تا براساس آن محاسبه کنید.

(۳) اوست که باغ‌های با داربست و بدون داربست، نخل‌ها و کشت‌های متفاوت با میوه‌های مختلف و زیتون و انار مشابه و غیرمشابه آفرید. از میوه‌های آن بخورید وقتی بار داد و حق آن را در روز برداشتش بدهید و اسراف نکنید. او اسراف‌کنندگان را دوست ندارد.

(۴) پس سیل را بر آنان فرستادیم و آن را نابودگرشان قرار دادیم، و کسانی را که ایمان آوردند و پرهیزگار بودند نجات دادیم.

۳۸- کدام گزینه در رابطه با اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی صحیح است؟

- (۱) لایه‌های عمیق جهان اجتماعی، تأثیرات همه جانبه و فراگیر دارند و بیشتر در معرض تغییرند.
- (۲) تغییر در هنجارها و نمادها موجب تحول بنیادین جهان اجتماعی می‌شود.
- (۳) وقتی اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی را در ارتباط با هم در نظر بگیریم، نهادهای اجتماعی آشکار می‌شوند.
- (۴) هر نهاد اجتماعی شیوه قابل قبول تأمین بعضی از نیازهای افراد را معین می‌سازد اما وظیفه‌ای در قبال تأیید یا رد شیوه‌های غیرقابل قبول ندارد.

۳۹- کدام گزینه جاهای خالی را به درستی پر می‌کند؟

«عده‌ای از جامعه‌شناسان معتقدند که همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و بر همین اساس مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند. این گروه حرکت جوامع بشری را به دو مقطع تقسیم می‌کنند. در جوامع مقطع بر خلاف مقطع دیگر شاهد تقسیم کار گسترده هستیم، در جوامع تقسیم کار صورت نپذیرفته و یا در حد ساده و ابتدایی است. به صورت بالقوه، چنین جوامعی تقسیم کار سنی و جنسی را شامل»

(۱) دوم - مکانیکی - می‌شود (۲) اول - ارگانیکی - نمی‌شود (۳) دوم - ارگانیکی - نمی‌شود (۴) اول - مکانیکی - می‌شود

۴۰- به ترتیب، هر یک از جملات زیر مربوط به کدام نوع نگاه به جهان‌های اجتماعی است؟

- اسپنسر از جمله جامعه‌شناسانی بود که به این دیدگاه قائل بود.
- در این نوع نگاه جهان اجتماعی زنده و سالم، فعالانه با جهان اطراف خود ارتباط برقرار می‌کند.
- مردم‌شناسان برای شرح این زاویه دید تمدن‌های غرب، اسلام، چین و هند را مثال می‌زنند.
- برخی معتقدند همه جهان‌ها شبیه یک نوع موجود زنده‌اند و تفاوتشان همانند تفاوتی است که آن موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود از دوران کودکی تا مراحل بزرگسالی پیدا می‌کند.

(۱) نگاه طولی - نگاه عرضی - نگاه عرضی - نگاه طولی (۲) نگاه عرضی - نگاه طولی - نگاه عرضی - نگاه عرضی
(۳) نگاه طولی - نگاه طولی - نگاه طولی - نگاه عرضی (۴) نگاه عرضی - نگاه عرضی - نگاه طولی - نگاه طولی

۴۱- کدام یک از گزینه‌های زیر بهترین توصیف از نتیجه گسترش علوم تجربی و عقلانیت ابزاری در جهان متجدد در نظر ماکس وبر است؟

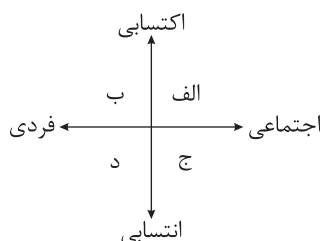
- (۱) افزایش قدرت پیش‌بینی و تسلط انسان بر طبیعت در کنار رهایی از محدودیت‌های اجتماعی
- (۲) ظهور علمی با امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری که دآوری این امور را از دست گروه‌های متفرقه خارج کرد.
- (۳) سلطه کنش‌های عقلانی معطوف به دنیا بر سایر کنش‌های انسانی و گرفتاری انسان به نوعی نظام اجتماعی پیچیده
- (۴) فراهم شدن عرصه برای بروز انواع کنش‌های عاطفی و اخلاقی

۴۲- چند مورد از جملات زیر صحیح است؟

- علم تجربی قابلیت دآوری درباره فنون و روش‌های اجرایی را دارد.
 - ارزش‌ها راهنمای کنش اعضای جهان اجتماعی‌اند.
 - حقایق ذاتاً ثابت و از جهت قرارگیری در قلمرو آرمانی و حقیقی قابل تغییرند.
 - ارزش‌های جهان اجتماعی در آرمان‌های آن متبلور می‌شوند.
 - قلمرو آرمانی همان نظام معیار جهان اجتماعی است که برخی افراد آن را مراعات نمی‌کنند.
- (۱) پنج (۲) چهار (۳) سه (۴) دو

۴۳- به ترتیب هر یک از ویژگی‌های هویتی مشخص‌شده در کدام قسمت جدول جای می‌گیرد؟

«آرمان نوجوانی درون‌گرا و نسبتاً قدبلند است که در خانواده‌ای مذهبی بزرگ‌شده، لباس پوشیدنش ساده است و در یک گروه موسیقی دف می‌نوازد.»

- (۱) ب - د - ج - ب - الف
- (۲) د - د - ج - الف - الف
- (۳) ب - ب - د - ب - ب
- (۴) د - ب - د - الف - ب

۴۴- در کدام گزینه توضیح ارائه شده با مفهوم ذکر شده مطابقت ندارد؟

- (۱) نمادها و هنجارها: تفاوت‌هایی که به حوزه نمادها و هنجارها باز می‌گردد، از نوع تفاوت میان جهان‌های اجتماعی مختلف است.
- (۲) علوم اجتماعی: اگر علم را به معنای تجربی آن محدود نکنند، می‌تواند درباره حق یا باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان‌های اجتماعی دآوری کند.
- (۳) جهان اساطیری: طبیعت را قلمرو قدرت‌های فوق طبیعی و محصور رازها و افسون‌های آنها می‌بیند و با طرد دانش ابزاری متناظر با طبیعت، امکان بهره‌وری معقول انسان از طبیعت را دور از دسترس می‌سازد.
- (۴) جهان اجتماعی: با آگاهی و اراده افراد انسانی پدید می‌آید. ولی این پدیده، پس از آنکه با کنش انسان تحقق پیدا کرد، پیامدها و الزام‌هایی را به دنبال می‌آورد که وابسته به قرارداد و اراده تک‌تک افراد نیست.

۴۵- به ترتیب، کدام گزینه درستی یا نادرستی جملات زیر را نشان می‌دهد؟

- در جهان اجتماعی دنیوی، طبیعت هدف، معنا و غایتی دارد که مطابق با آموزه‌های جهان اجتماعی توحیدی نیست.
- عملکرد سنت‌ها و قوانین الهی در قبال همه افراد یکسان نیست.
- لازمه ساخت جهان اجتماعی جدید پیدایش و گسترش آگاهی و اراده نوین است.
- جوامع مختلف با ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی، آنها را به قلمرو واقعی خود وارد می‌کنند.

- (۱) درست - درست - درست - نادرست (۲) نادرست - درست - درست - نادرست
- (۳) درست - درست - درست - درست (۴) نادرست - درست - درست - نادرست

دفترچه شماره ۲

کد مدرسه

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۲
۳ بهمن ۱۴۰۴

پرسشنامه

اختصاصی علوم انسانی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از سؤال	تا سؤال	محتوای آزمون	مدت پاسخ گویی
۱	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۵	۴۶	۶۰	درس ۱ تا ۴ (صفحه ۱ تا ۶۶)	۱۵ دقیقه
۲	تاریخ (۱)	۱۰	۶۱	۷۰	درس ۱ تا ۸ (صفحه ۲ تا ۷۹)	۱۰ دقیقه
۳	جغرافیای ایران	۱۰	۷۱	۸۰	درس ۱ تا ۵ (صفحه ۲ تا ۴۶)	۱۰ دقیقه
۴	منطق	۱۰	۸۱	۹۰	درس ۱ تا ۶ (صفحه ۳ تا ۶۱)	۱۰ دقیقه
۵	اقتصاد	۱۰	۹۱	۱۰۰	درس ۱ تا ۷ (صفحه ۲ تا ۸۰)	۱۰ دقیقه
	تعداد کل سؤال:	۵۵			مدت پاسخ گویی:	۵۵ دقیقه

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می باشد.

■ عَيْنِ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (٢٠٥-٢١٠)

۴۶- ﴿اللَّهُ الَّذِي يَرْسِلُ الرِّيَّاحَ فَتُثِيرُ سَحَاباً فَيَبْسُطُهُ فِي السَّمَاءِ﴾

- ۱) خداوندی که باد را ارسال می‌کند، به آن فرمان می‌دهد که ابرهایی را برانگیزد و (خداوند) آن (ابرها) را می‌گستراند!
 - ۲) خدا همان کسی است که بادی را می‌فرستد و (باد) ابری را برمی‌انگیزد و (خدا) این (ابر) را در آسمان می‌گستراند!
 - ۳) خداوند همان فرستندهٔ بادهای است. (بادهای) ابرهایی را در آسمان برمی‌انگیزند و (خداوند) این (ابرها) را می‌گستراند!
 - ۴) خدا همان کسی است که بادهای را می‌فرستد و (بادهای) ابری را برمی‌انگیزند و (خدا) آن (ابر) را در آسمان می‌گستراند!
- ۴۷- «هَذِهِ الشَّجَرَةُ نَمَتْ مِنْ حَبَّةٍ صَغِيرَةٍ وَ صَارَتْ شَجَرَةً مُرْتَفَعَةً يَبْلُغُ ارْتِفَاعُهَا مِئَةَ مِثْرٍ، وَ كَانَتْ ظَاهِرَةً جَمِيلَةً حَيَّرَتْ النَّظَّارِينَ فِي الْغَابَةِ!»:

- ۱) این درخت از دانهٔ کوچکی رشد کرد و درخت بلندی شد که ارتفاع آن به صد متر می‌رسد و در جنگل پدیدهٔ زیبایی بود که بینندگان را حیرت‌زده کرد!
- ۲) این درخت از دانهٔ کوچکی رشد کرده و ارتفاع آن به صد متر خواهد رسید و این پدیدهٔ زیبا بینندگان را در جنگل حیرت‌زده کرد!
- ۳) این درخت از دانه‌ای رشد کرد و تبدیل به درخت بلندی شد که ارتفاعش به بیش از صد متر می‌رسد و این پدیدهٔ زیبا در جنگل بینندگان را حیران کرد!
- ۴) این درخت از دانهٔ کوچکی رشد کرد و درخت بلندی شد که ارتفاع آن به صد متر می‌رسد و این پدیده‌ای زیبا در جنگل بود که بینندگان با دیدنش حیران شدند!

۴۸- «اعْلَمُوا أَنَّ إِعْصَاراً شَدِيداً يَسْحَبُ الْأَسْمَاكَ إِلَى السَّمَاءِ بِقُوَّةٍ وَ يَأْخُذُهَا إِلَى مَكَانٍ بَعِيدٍ، سَبَبٌ رَئِيسِيٌّ لِتَشْكِيلِ ظَاهِرَةِ مَطَرِ السَّمَكَ!»:

- ۱) می‌دانید که ماهی‌ها همراه گردباد شدید به سوی آسمان کشیده می‌شوند و به مکانی دور برده می‌شوند و این دلیل اصلی تشکیل پدیدهٔ باران ماهی است!
- ۲) بدانید که گردباد شدیدی که ماهی‌ها را با قدرت به سوی آسمان می‌کشد و آنها را به مکانی دور می‌برد، علت اصلی تشکیل پدیدهٔ باران ماهی است!
- ۳) می‌دانید که طوفان شدیدی که ماهی‌ها را به سمت آسمان می‌کشد و آنها را به جایی دور می‌برد، از علت‌های اصلی تشکیل پدیدهٔ باران ماهی است!
- ۴) بدانید که طوفان شدید ماهی‌های قدرتمند را به سوی آسمان می‌کشد و آنها را به جایی دور می‌برد و آن از دلایل اصلی تشکیل باران ماهی می‌باشد!

۴۹- «لَدُنَا وَلِيٌّ حَمِيمٌ يَمْنَعُنَا عَنِ الْإِصْرَارِ عَلَى نِقَاطِ الْخِلَافِ لِأَنَّهُ أَمْرٌ يُوجَدُ التَّفَرُّقَةُ بَيْنَ الْمُسْلِمِينَ وَ يُفَرِّحُ الْعَدُوَّ وَ عُمَّاءَهُ!»:

- ۱) دوست صمیمی ما از ما خواست که بر اختلافات پافشاری نکنیم؛ زیرا آن امری است که پراکندگی را میان مسلمانان به وجود می‌آورد و موجب خوشحالی دشمنان و مزدورانش می‌شود!
- ۲) دوستی صمیمی داشتیم که ما را از اصرار کردن بر نقاط اختلاف منع می‌کرد؛ زیرا آن امری است که تفرقه را میان مسلمانان به وجود می‌آورد و دشمن و مزدورش را خوشحال می‌کند!
- ۳) دوستی صمیمی داریم که ما را از پافشاری کردن بر نقاط اختلاف باز می‌دارد؛ زیرا آن امری است که تفرقه را میان مسلمانان پدید می‌آورد و دشمن و مزدورانش را شادمان می‌کند!
- ۴) یک دوست صمیمی، ما را از پافشاری کردن بر اختلافات باز می‌دارد؛ زیرا آن امری است که پراکندگی را میان مسلمانان پدید می‌آورد و موجب می‌شود دشمن و مزدورانش شادمان شوند!

۵۰- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّرْجَمَةِ:

- (۱) هذه الأنجم كالدرر المنتشرة تزين السماء! : إنها ستارگانی هستند که مانند مروارید آسمان را زینت می‌دهند!
- (۲) يُرَافِقُنَا سبعة أشخاص من الأقرباء في احتفال يوم الأب! : نه نفر از نزدیکان، ما را در جشن روز پدر همراهی کردند!
- (۳) عصف ریح شديدة فأنفتحت نوافذ الصف الكبيرة! : بادهای شدیدی وزید و پنجره‌های بزرگ کلاس را باز کرد!
- (۴) تتجلى قوة الاتحاد و التعاون في صلاة الجماعة! : قدرت اتحاد و همکاری در نماز جماعت آشکار می‌شود!

۵۱- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّعْرِيبِ:

«مردم هر ساله در این روز جشن می‌گیرند و خدا را شکر می‌کنند»

- (۱) النَّاسُ يَحْتَفِلُونَ بهذا اليوم شهرياً و يشكرون الله! (۲) يَحْتَفِلُ النَّاسُ في هذا اليوم سنوياً و تشكرون الله!
- (۳) تَحْتَفِلُ النَّاسُ في هذا اليوم سنوياً و يشكروا الله! (۴) النَّاسُ يَحْتَفِلُونَ بهذا اليوم سنوياً و يشكرون الله!

۵۲- عَيْنِ الْأَبْعَدِ عَنْ مَفْهُومِ هَذِهِ الْعِبَارَةِ: «تَعَلَّمُوا و عِلِّمُوا و تَفَقَّهُوا و لا تموتوا جُهَالاً ...»

- (۱) مُردۀ جهل است، هر کس زنده نیست
- (۲) جهان چو زینتِ جهل است بی‌ثمر گردد
- (۳) علم چندان که بیشتر خوانی
- (۴) جهل ظلمت بود و علم چراغِ جانِ آدم
- زننده آن باشد که با دانش بزیست
- به دانش آری اگر سود، جاودان باشی
- چون عمل در تو نیست نادانی
- مُرده را نور نخواهد چو نیابد خردی

■ ■ ■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ، ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنَاسِبُ النَّصَّ: (۵۳-۵۵)

«نَعْلَمُ أَنَّ وَحْدَةَ الْأُمَّةِ الْإِسْلَامِيَّةِ تُسَبِّبُ قُوَّةَ الْأُمَّةِ، وَ التَّفَرُّقَةُ هِيَ الْعَامِلُ الْأَوَّلُ لِضَعْفِهَا؛ كَمَا هِيَ رُؤْيَا (نَظَر) الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ فِي هَذَا الْمَوْضُوعِ حَيْثُ يَقُولُ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ الْكَرِيمِ: ﴿وَ اعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعاً وَ لَا تَفَرَّقُوا﴾ يَنْهَى الْأَنْمَةَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ الْكِبَارَ عَنْ وَقُوعِ التَّفَرُّقَةِ وَ الْفِتْنَةِ فِي صُفُوفِ الْمُسْلِمِينَ لِأَنَّهُ لَا يَنْتَفِعُ بِهَذِهِ الْخِلَافَاتِ أَحَدٌ إِلَّا الْأَعْدَاءُ وَ عَمَلَاءُ هُمُ الَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ لَنَا الْخَيْرَ وَ السَّعَادَةَ. يَقُولُ الْإِمَامُ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «أَيُّهَا النَّاسُ شُفُّوا (بِشْكَافِيد) أَمْوَاجَ الْفِتَنِ سَفُنَ النِّجَاةِ وَ ...» وَ الْغَرَضُ مِنْ سَفُنِ النِّجَاةِ الَّذِينَ يَقْدِرُونَ عَلَى حَلِّ الْخِلَافَاتِ بَيْنَ الْمُسْلِمِينَ وَ يَرْشِدُونَهُمْ إِلَى التَّعَايُشِ السَّلَامِيِّ. وَ يَجِبُ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ الْعَمَلُ بِمَا قَالَهُ اللَّهُ تَعَالَى وَ رَسُولُهُ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ أَلِهِ وَسَلَّمَ) وَ الْأَنْمَةُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ الْكِبَارُ حَتَّى يَأْمَنُوا شَرَّ الْأَعْدَاءِ.»

۵۳- عَيْنِ الصَّحِيحِ حَسَبَ مَا جَاءَ فِي النَّصِّ:

- (۱) قُوَّةُ الْأُمَّةِ الْإِسْلَامِيَّةِ وَ اقْتِدَارُهَا يَسْتَبَيِّنُ وَحْدَتَهَا!
- (۲) ضَعْفُ الْأُمَّةِ الْإِسْلَامِيَّةِ هُوَ الْعَامِلُ الْأَسَاسِيُّ لِلتَّفَرُّقَةِ!
- (۳) الَّذِي يَسْعَى فِي تَفْرِيقِ الْمُسْلِمِينَ يَرِيدُ سَعَادَتَهُمْ!
- (۴) لَا تَنْفَعُ الْخِلَافَاتُ النَّاسَ بَلْ تَضُرُّهُمْ وَ تَجْعَلُهُمْ مَتَفَرِّقِينَ!

۵۴- عَيْنِ الْخَطِئِ حَسَبَ النَّصِّ:

- (۱) لَا يَقْدَرُ أَحَدٌ أَنْ يَفَرِّقَ صُفُوفَ الْمُسْلِمِينَ!
- (۲) مَنْ يَعْمَلُ بِوَصَايَا الْكِبَارِ يَأْمَنُ شَرَّ الْأَعْدَاءِ وَ عَمَلَاءِهِمْ!
- (۳) سَفُنُ النِّجَاةِ تَحْفَظُنَا مِنَ الْغَرَقِ فِي أَمْوَاجِ الْفِتَنِ!
- (۴) الْعَمَلَاءُ لَا يَدْعُونَ الْمُسْلِمِينَ إِلَى التَّعَايُشِ السَّلَامِيِّ!

■ ■ ■ عَيْنِ الْخَطِئِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ:

۵۵- «اعْتَصِمُوا - عَمَلَاءُ - الْخِلَافَاتِ - يَرْشِدُونَ»:

- (۱) اعْتَصِمُوا: فعل أمر - للجمع المذكر المخاطب - مزيد ثلاثي بزيادة حرفين من باب افتعال
- (۲) عَمَلَاءُ: اسم - جمع تكسير (مفردة: عامل و هو مذكر) على وزن فُعَلَاء
- (۳) الْخِلَافَاتِ: اسم - جمع سالم للمؤنث (مفردة: الْخِلَاف على وزن فِعَال و هو مذكر)
- (۴) يَرْشِدُونَ: فعل مضارع - للجمع المذكر الغائب - مزيد ثلاثي من باب إفعال و حروفه الأصلية «ر - ش - د»

■ عین المناسب فی الجواب عن الأسئلة التالية: (٥٦-٦٠)

- ٥٦- عین الخطأ فی ضبط حركات الحروف:
- (١) يا أيها الناس إنا خلقناكم من ذكر و أنثى و جعلناكم شعوباً و قبائل لتعارفوا!
 - (٢) لا يجوز الإصرار على نقاط الخلاف و على العدوان لأنه لا يَنْفَع به النَّاسُ أبداً!
 - (٣) يا مَوْظُفُون هل تُصَدِّقُون أن تُشَاهِدُوا في يوم أسماكاً تَنْسَاقُطُ مِنَ السَّمَاءِ؟!
 - (٤) الطَّالِبَةُ الَّتِي تَدْخُلُ المَكْتَبَةَ المَدْرَسَةَ فَتُحَافِظُ عَلَى الِهُدُوءِ فِيهَا تَعْمَلُ بِوِاجِبَاتِهَا!
- ٥٧- عین الخطأ فی استخدام العدد:
- (١) قَرَأْتُ الصَّفْحَةَ الأولى من كتاب الأستاذ!
 - (٢) لِوَالِدَيَّ بَيْتَانِ اثْنَتَانِ في تلك المِنْطَقَةِ!
 - (٣) نَرَجِعُ مِنَ المَكْتَبَةِ في السَّادِسَةِ مَسَاءً!
 - (٤) يَلْعَبُ أَحَدَ عَشَرَ شَاباً في ذلك الفَرِيقِ!
- ٥٨- عین ما ليس فيه الصِّفَةُ:
- (١) نشكر الله على أنعمه المنهمرة علينا كُلَّ يوم!
 - (٢) يتعارف الزملاء مع بعض في بداية السَّنة الدَّرَاسِيَّةِ!
 - (٣) نزول مطر السَّمَكِ في الهندوراس ليس فلماً خيالياً!
 - (٤) أغلقت حنفية الماء الَّتِي كَانَتْ مَفْتُوحَةً قليلاً!
- ٥٩- عین فعلاً يَخْتَلِفُ وزنُ مصدره عن الباقي:
- (١) عليكم أن تَنْتَبِهُوا سريعاً من نوم الغفلة!
 - (٢) هؤلاء النَّاسُ يَنْتَقِلُونَ من هنا إلى مكانٍ آخَرَ!
 - (٣) الغَمَالُ يَنْتَجِنُ في المصانع أشياء كثيرة!
 - (٤) هذا الولد المؤدَّبُ يَحْتَرِّمُ والدَه و أمَه كثيراً!
- ٦٠- عین الخطأ فی نوع الأفعال المزيدة :
- (١) تَعَلَّمَ الأولادُ دروسَهُم بصورةٍ دقيقة! ← الفعل الماضي
 - (٢) رجاءٌ ؛ تَوَاضَعُوا في تعاملِكُمْ مع النَّاسِ! ← فعل الأمر
 - (٣) اسْتَخْدِمُوا هذه التَّقَوِّدَ الورقيةَ لِلشَّرَاءِ! ← الفعل الماضي
 - (٤) أيها النَّاسُ! أنتم نيامٌ فَانْتَبِهُوا من النَّومِ! ← فعل الأمر

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

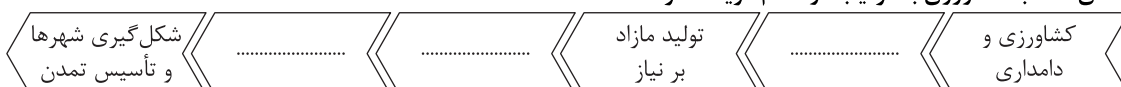
تاریخ

۶۱- چند مورد از عبارات زیر نادرست است؟

- الف) در مرحله گردآوری و تنظیم اطلاعات از مراحل پژوهش در تاریخ، کار مورخان شباهت بسیاری به کار کارآگاهان پلیس دارد.
- ب) رومیان در آغاز، گاه‌شماری دقیقی نداشتند؛ به همین دلیل در سال ۴۶ ق.م. امپراتور روم دستور داد گاه‌شماری رومی براساس گاه‌شماری خورشیدی اصلاح شود.
- ج) گاه‌شماری اوستایی در هر ۴ سال یک شبانه‌روز و در هر ۱۲۰ سال ۳۰ شبانه‌روز از سال حقیقی عقب می‌افتاد. برای رفع این مشکل، پنج روز اضافی را به نام «اندرگاه» (پنجه) به آخر ماه دوازدهم می‌افزودند.
- د) هنگامی که در دوره‌های زمانی مختلف، مردمانی در یک مکان سکونت کنند، به تدریج چند لایه باستانی روی هم قرار می‌گیرند و تپه‌های باستانی را شکل می‌دهند.

یک (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴)

۶۲- پیامدهای انقلاب کشاورزی به ترتیب در کدام گزینه ذکر شده است؟

- ۱) شکل‌گیری تجارت - یک‌جانشینی و به وجود آمدن روستاها - تخصصی شدن کار
- ۲) شکل‌گیری تجارت - تخصصی شدن کار - یک‌جانشینی و به وجود آمدن روستاها
- ۳) یک‌جانشینی و به وجود آمدن روستاها - شکل‌گیری تجارت - تخصصی شدن کار
- ۴) یک‌جانشینی و به وجود آمدن روستاها - تخصصی شدن کار - شکل‌گیری تجارت

۶۳- کدام گزینه در مورد «خدای‌نامه» درست است؟

- ۱) مهم‌ترین نوشته‌های تاریخی دوره سامانی به شمار می‌روند که بازگوکننده تاریخ عمومی سرزمین و مردم ایران از آغاز آفرینش است.
- ۲) متن اصلی خدای‌نامه‌ها از بین رفته است اما ترجمه عربی آن باقی مانده است.
- ۳) محتوای خدای‌نامه‌ها، آمیخته با افسانه و قصه‌های کهن بود.
- ۴) در قرون نخستین هجری، مورخان مسلمان ایران، مانند ابن‌خلدون، با استفاده از ترجمه‌ای عربی از خدای‌نامه‌ها، تاریخ ایران باستان را نگاشتند.

۶۴- پاسخ سؤالات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- الف) شی هوانگ تی به چه منظور، مقیاس وزن‌ها و اندازه‌ها و عیار سکه‌ها را یکسان کرد؟
- ب) در زمان کدام سلسله در چین، جاده ابریشم گشایش یافت؟
- ج) جنگ‌های پلوپونزی میان چه قدرت‌هایی اتفاق افتاد؟
- د) در قرن اول قبل از میلاد و پس از آشتی جمهوری رم، قدرت اجرایی در اختیار چه مقامی قرار گرفت؟

۱) رونق تجارت - سلسله هان - آتن و اسپارت - آگوستوس

۲) رونق تجارت - سلسله چهاین - یونان و ایران - آگوستوس

۳) نوسازی تشکیلات اداری و مالیاتی - سلسله هان - آتن و اسپارت - کنسول

۴) نوسازی تشکیلات اداری و مالیاتی - سلسله چهاین - یونان و ایران - کنسول

۶۵- هر کدام از ویژگی‌های فلزکاری ذکر شده، اشاره به کدام مکان تاریخی و باستانی دارد؟

الف) بقایای کوره‌های ذوب و قالب‌گیری مس (ب) معدن بزرگ مس

ج) اشیا و ظروف سنگ صابونی (د) بهترین نمونه از مفرغ

- ۱) شهداد، تل ایلپس و تپه یحیی در استان کرمان و تپه زاغه در قزوین - جیرفت و تپه یحیی در استان کرمان - شهرستان بافت در استان کرمان - لرستان
- ۲) شهداد، تل ایلپس و تپه یحیی در استان کرمان و تپه زاغه در قزوین - شهرستان بافت در استان کرمان - جیرفت و تپه یحیی در استان کرمان - لرستان
- ۳) شهرستان بافت در استان کرمان - شهداد، تل ایلپس و تپه یحیی در استان کرمان و تپه زاغه در قزوین - جیرفت و تپه یحیی در استان کرمان - لرستان
- ۴) شهرستان بافت در استان کرمان - جیرفت و تپه یحیی در استان کرمان - شهداد، تل ایلپس و تپه یحیی در استان کرمان و تپه زاغه در قزوین - لرستان

۶۶- کدام یک از ویژگی‌های دوره گردآوری خوراک در مسیر تکامل زندگی بشر نیست؟

- (۱) به کارگیری هنر نقاشی برای نشان دادن احساس و اندیشه
- (۲) باور به نیروی مرموز فراطبیعی که نگهدارنده آسمان و زمین است.
- (۳) تکامل توانایی بشر در سخن گفتن و اندیشیدن
- (۴) کشت غلات و اهلی کردن حیوانات

۶۷- کدام یک از گزینه‌ها عبارت‌های زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

- (الف) از حدود ۱۹۰۰ ق.م. به تدریج قوم، قدرت خود را در مرکز بین‌النهرین گسترش داد.
- (ب) آمین هوتپ چهارم یکی از فرعون‌های مصر، یگانه پرستی را به شکل پرستش خدای خورشید در مصر ترویج کرد.
- (ج) حکومت موری در دوران به اوج قدرت خود رسید.
- (د) عقاید کنفوسیوس در دوران سلسله در چین باستان مخالفانی داشت.

- (۱) اموری - پادشاهی قدیم - چندراگوپتا - شانگ
- (۲) اموری - پادشاهی جدید - آشوکا - چه‌این
- (۳) اکدی - پادشاهی میانه - چندراگوپتا - چه‌این
- (۴) اکدی - پادشاهی قدیم - آشوکا - شانگ

۶۸- درست یا نادرست بودن عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

- (الف) در بین‌النهرین به دلیل کمبود بارندگی امکان کشت دیم وجود نداشت.
- (ب) یکی از دستاوردهای برجسته تمدن مصر باستان ابداع کاغذ پاپیروس بود.
- (ج) در زمان کنستانتین مسیحیت دین رسمی امپراتوری روم شد.
- (د) توسعه طلبی به سمت شرق در دوران امپراتوری روم موجب جنگ‌های بزرگ میان آنها و سلوکیان و اشکانیان شد.

- (۱) درست - نادرست - نادرست - نادرست
- (۲) درست - نادرست - درست - نادرست
- (۳) نادرست - درست - نادرست - درست
- (۴) نادرست - درست - درست - درست

۶۹- چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست است؟

- بیشتر اسطوره‌شناسان و مورخان بر این عقیده هستند که افسانه‌ها براساس تخیل ساخته شده‌اند اما با گذشت زمان تغییر کرده و به شکل اسطوره در آمده‌اند.

- در دوران محمدشاه، کتیبه داریوش هخامنشی در بیستون به دست ارنست هرتسفلد ترجمه شد.

- در گذشته پارسه، پایتخت کوروش را به حضرت سلیمان پیامبر منسوب می‌کردند.

- در دوره قاجار، تمایل و علاقه اروپاییان برای مسافرت به کشور ما و شناخت تاریخ و فرهنگ آن دو چندان شد.

- سنگ نوشته شاپور یکم در کعبه زرتشت در تخت جمشید شرح جنگ‌های این پادشاه با رومیان را بازگو می‌کند.

- (۱) ۵ (۲) ۴ (۳) ۳ (۴) ۲

۷۰- کدام سکونتگاه‌ها از مراکز عمده تولید و صدور سنگ صابون به مناطق دور و نزدیک بوده‌اند؟ و ایلام با چه سرزمین‌هایی خارج از فلات

ایران روابط بازرگانی داشت؟

- (۱) شوش و چغامیش - چین و هند
- (۲) شهداد و تل‌ابلیس - سومر و اکد
- (۳) جیرفت و تپه یحیی - آسیای صغیر و هند
- (۴) سیلک و چغاگلان - یونان و مصر

جغرافیای ایران

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

۷۱- کدام عامل سبب می‌شود که جغرافی‌دان با دید ترکیبی یا کل‌نگری، موضوعات را مطالعه و بررسی کند؟

(۱) شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی

(۲) مطالعه همه‌جانبه و جامع پدیده‌ها

(۳) عمل کردن اجزا و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر

(۴) چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی

۷۲- با توجه به عبارات داده شده، کدام گزینه به درستی تبیین شده است؟

الف) به نظر می‌رسد وجود زمینه‌های مناسب اشتغال، عامل افزایش جمعیت شهر کرج است.

ب) مطالعه سابقه، پیشینه مسئله و نتایج پژوهش دیگران، مورد نیاز پژوهشگر است.

ج) درصد تغییرات جمعیت و درصد شاغلان در یک دهه در شهر کرج با استفاده از روش‌های آماری مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد.

(۱) «ج» قبل از «ب» و بعد از «الف» می‌باشد. (۲) «الف» قبل از «ب» و بعد از «ج» می‌باشد.

(۳) «ب» قبل از «الف» و «ج» بعد از «الف» می‌باشد. (۴) «ج» قبل از «الف» و «ب» بعد از «ج» می‌باشد.

۷۳- کدام گزاره در ارتباط با خلیج فارس درست و در مورد مرز نادرست می‌باشد؟

(۱) مهم‌ترین آبراهه راهبردی و یکی از گذرگاه‌های تجاری مهم جهان است. - مهم‌ترین عامل تشخیص و جدایی هر کشور از سایر کشورها است.

(۲) وجود سواحل با قابلیت‌های دفاعی مناسب که از نظر اقتصادی و نظامی اهمیت بسیاری برای ایران دارد. - تعدادی از کشورها به علت مجاورت با دریاها و دریاچه‌ها، امکان دسترسی به خطوط دریایی هم دارند.

(۳) بزرگ‌ترین منبع انرژی جهان، که ذخایر با ارزشی دارد. - ایران کشور وسیعی است که با ۱۸ کشور مرز خشکی یا آبی دارد و ایران طولانی‌ترین مرز را با عراق دارد.

(۴) به سبب اینکه دروازه خروجی نفت کشورهای خلیج فارس است، آبراهه مهمی می‌باشد. - تعدادی از کشورها به علت مجاورت با دریاها و دریاچه‌ها، امکان دسترسی به خطوط دریایی هم دارند.

۷۴- کدام عبارت در مورد ناهمواری‌های ایران درست است؟

(۱) ناهمواری‌های ایران بیشتر طی دوره‌های اول تا سوم زمین‌شناسی پدید آمده است و پیدایش نهایی آنها به اواخر دوران سوم زمین‌شناسی (سنوزوئیک) مربوط است.

(۲) طی دوره سنوزوئیک ناهمواری‌های کشور ما شکل نهایی یافته و از آن پس تحت تأثیر عوامل فرسایش تغییر شکل می‌یابند.

(۳) آب‌های روان، باد، اختلاف دما و یخچال‌ها به همراه مخاطرات طبیعی دیگر، سرعت تغییرات را افزایش داده است، موجب تغییر شکل ناهمواری‌های ایران شده است.

(۴) ناهمواری‌های ایران بیشتر طی دوره‌های اول تا سوم زمین‌شناسی پدید آمده است و پیدایش نهایی آنها به اوایل دوران سوم زمین‌شناسی (سنوزوئیک) مربوط است.

۷۵- کدام عبارت به ارزش‌های اقتصادی دشت لوت، اشاره درستی دارد؟

(۱) گذران اوقات فراغت به دلیل مناسب بودن برای رصد ستارگان، کویرنوردی و برگزاری مسابقات ورزشی

(۲) وجود ذخایر عظیم زغال سنگ و نفت

(۳) تولید برق آبی، تنظیم آب مورد نیاز برای آبیاری اراضی کشاورزی

(۴) گسترش فعالیت‌های کشاورزی گوناگون و بهره‌برداری از معادن فراوان

۷۶- کدام متن با عبارت داخل کمانک (پرانتز) همخوانی دارد؟

(۱) توفان‌های گرد و غبار از عواملی است که هم طبیعت و هم انسان در ایجاد و گسترش آنها مؤثر است. (منطقه البرز)

(۲) در این کوه‌ها، فرسایش، شکل‌های زیبایی با دره‌ها، چاله‌ها و گودال‌های عمیق ایجاد کرده است که آنها را ناهمواری‌های مریخی می‌نامند. (کوه‌های مرکزی ایران)

(۳) چین‌خوردگی‌های دیواره ماندی با دره‌های موازی و به طول صدها کیلومتر، با جهت شمال غربی - جنوب شرقی می‌باشد. (رشته کوه زاگرس)

(۴) ساختمان زمین، مقاومت سنگ و تراکم آبرفت از مهم‌ترین علل پیدایش آن می‌باشد. (دشت)

۷۷- مهم‌ترین عامل کنترل‌کننده فعالیت‌های روزانه و همچنین طولانی‌مدت زندگی انسان است؟

- (۱) جغرافیا (۲) آب و هوا (۳) جغرافیای پزشکی (۴) محصولات کشاورزی

۷۸- برای کاهش سوانح جاده‌ای، راهکار بسیار مناسبی است.

- (۱) تقویت فرهنگ بیمه بین رانندگان
(۲) استفاده از تجهیزات مناسب و رعایت ایمنی کامل
(۳) ساخت جاده‌ها و بزرگراه‌های بیشتر و وسیع‌تر در این مناطق
(۴) توجه به اقلیم و پیش‌بینی وضع هوا

۷۹- با توجه به تقسیمات آب و هوایی ایران، ویژگی‌های معماری زیر، در کدام نوع آب و هوا باید رعایت شود؟

- (الف) پنجره‌های کوچک با سایبان
(ب) بهره‌گیری از جهت آفتاب در بنا
(ج) استفاده از پایه‌های چوبی برای ساختمان
(د) استفاده از خاک و گِل که ظرفیت حرارتی زیادی دارند.

(۱) گرم و خشک - خزری - کوهستانی - ساحلی

(۲) گرم و شرجی - ساحلی - خزری - گرم و خشک

(۳) سواحل گرم و مرطوب - کوهستانی - ساحلی - گرم و شرجی

(۴) گرم و خشک - کوهستانی - خزری - گرم و خشک

۸۰- کدام عبارت در مورد بیابان‌های ایران درست است؟

(الف) بارندگی کم و نامنظم، زیاد بودن توان تبخیر و تعرق و کمبود پوشش گیاهی، از عوامل شکل‌گیری مناطق خشک و بیابانی در ایران است.

(ب) لوت در جنوب شرق ایران قرار دارد. بخش زیادی از این بیابان به دلیل قرارگیری در منطقه فشار زیاد جنب حاره‌ای، بارندگی کمی دارد.

(ج) در اطراف مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجدی، به دلیل سنگینی و فرونشینی هوا، کمربند پرفشار جنب حاره‌ای تشکیل می‌شود و دارای آب و هوای گرم و خشک است که مانع از صعود هوا و تشکیل ابر و بارندگی می‌شود.

(د) تأمین حقایق رودخانه‌های منطقه، اجرای طرح‌های مهار بیابان، تغییر در شیوه کشت و مدیریت صحیح آب در بخش‌های مختلف، از روش‌های مناسب بیابان‌زدایی است.

- (۱) الف و ج (۲) ب و ج (۳) الف و ب (۴) ب و د

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

منطق

- ۸۱- کدام گزینه درباره قواعد حاکم بر ذهن انسان نادرست است؟
 (۱) ذهن انسان به طور طبیعی و ذاتی آن را رعایت می‌کند.
 (۲) انسان صرفاً قواعد طرز کار ذهن را تدوین و ابداع می‌کند.
 (۳) نمی‌توان گفت تفاوت منطق دانان با سایرین استفاده او از قواعد خاصی است.
 (۴) استفاده از این قواعد به افزایش سرعت و دقت تفکر می‌انجامد.
- ۸۲- کدام گزینه مغالطه‌ای متفاوت با دیگر گزینه‌ها دارد؟
 (۱) اگر طلبکاران آمدند، من از درون خانه به حیاط می‌روم، به آنها بگو در خانه نیستم!
 (۲) من که گفتم پیش از ظهر سری به شما می‌زنم. ساعت هفت صبح آمدم ولی نبودید!
 (۳) هرکسی که با آن شادروان ملاقات می‌کرد، اگر دلش گرفته بود، می‌گفت دل شاد شدم!
 (۴) قرار بود شهربازی بیایم که آمدم، ولی نگفته بودم سوار وسایل بازی هم می‌شویم!
- ۸۳- در کدام گزینه فقط یک مفهوم جزئی وجود دارد؟
 (۱) تنها پسر رضا - خانه پدرم - اولین آن پنج نفر
 (۲) مفهوم جزئی - مفهوم کلی - عموم و خصوص من‌وجه
 (۳) بزرگ‌ترین ساختمان جهان - این خانه ما - تقویم سال ۹۷
 (۴) تیم ملی والیبال - تنها همسر من - همسر تنهای من
- ۸۴- نسبت‌های چهارگانه از بررسی رابطه بین شکل می‌گیرد و بین مفاهیم «خودرو» و «خودروی این مدیر کارخانه» برقرار
 (۱) مصادیق دو مفهوم کلی - هیچ رابطه‌ای - نیست.
 (۲) مفهوم و مصداق دو مفهوم کلی - عموم و خصوص من‌وجه - است.
 (۳) مصادیق دو مفهوم کلی - عموم و خصوص مطلق - است.
 (۴) مفهوم و مصداق دو مفهوم کلی - تباین - است.
- ۸۵- در کدام گزینه نوع تعریف نادرست مشخص شده است؟
 (۱) خنج: کشیدن ناخن روی چیزی (تعریف لغوی)
 (۲) خزنده: حیوانی مثل مارمولک، آفتاب‌پرست و... (تعریف از طریق ذکر مصادیق)
 (۳) نارنگی: نام یکی از مرکبات (تعریف مفهومی)
 (۴) هرم: حجمی که از چهار مثلث تشکیل شده است. (تعریف مفهومی)
- ۸۶- کلماتی که برای معادل‌های کلمات خارجی وضع می‌شوند، تعریف هستند و تعریف صحیح، قطعاً
 (۱) لغوی - تعریف شیء به خود است.
 (۲) لفظی - تعریف شیء به خود نیست.
 (۳) مفهومی - تعریف شیء به خود است.
 (۴) مصداقی - تعریف شیء به خود نیست.
- ۸۷- نوع استدلال‌های «خواهرم در باغ پدر دوستش چند درخت سیب و انجیر دیده است. او می‌گوید تمام درختان باغ، میوه‌دار هستند.» و «پدر دوست علی ثروتمند است او می‌گوید حتماً عموی دوستش نیز مانند پدر او ثروتمند است.» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟
 (۱) استقرای تمثیلی - استقرای تمثیلی
 (۲) استقرای تعمیمی - استقرای تمثیلی
 (۳) استقرای تمثیلی - قیاس
 (۴) استقرای تعمیمی - قیاس
- ۸۸- هنگامی می‌توان به نتیجه به دست آمده از یک استدلال اطمینان داشت که
 (۱) دو امر دارای چند ویژگی یکسان باشند و حکم یکی به دیگری نسبت داده شود.
 (۲) حکمی را که درباره تمامی افراد صادق است، به تعدادی از آنها نسبت دهیم.
 (۳) با بررسی تصادفی موارد متعدد و متناسب، به یک حکم کلی برسیم.
 (۴) با حذف احتمالات اشتباه، بهترین حالت ممکن را انتخاب کنیم.
- ۸۹- قضایای «انسان پنج حرف و دو نقطه دارد.»، «انسان در پی زبانش پنهان است.» و «سعدی نظر از رویت گوتنه نکند هرگز.»، به ترتیب و هستند.
 (۱) محصوره - محصوره - شخصیه
 (۲) محصوره - شخصیه - محصوره
 (۳) شخصیه - شخصیه - محصوره
 (۴) شخصیه - محصوره - شخصیه
- ۹۰- اگر بین دو مفهوم الف و ب نسبت عموم و خصوص مطلق وجود داشته باشد و مفهوم الف خاص باشد، نمی‌توان گفت
 (۱) هر الف ب است. (۲) هر ب الف است. (۳) بعضی الف ب است. (۴) بعضی ب الف است.

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

اقتصاد

۹۱- کدام گزینه عبارت‌های زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

- (الف) افرادی که به کسب‌وکار حرام اشتغال دارند با در مواقع ضروری و گران فروختن آن سود سرشاری می‌برند.
 (ب) انگیزه لازم برای شروع فعالیت اقتصادی و پذیرش خطرات آن توسط کارآفرینان را همواره زنده نگه می‌دارد.
 (ج) کارآفرین باید باشد تا بتواند خود را با شرایط بازار وفق دهد.

(۱) الف: احتکار کالاهای مورد نیاز مردم ب: احتمال موفقیت و سودآوری ج: یادگیرنده

(۲) الف: نشان دادن کالا برخلاف آنچه هست ب: تولید کالا و خدمات و رفع نیازهای مردم ج: یادگیرنده

(۳) الف: احتکار کالاهای مورد نیاز مردم ب: کسب سود و منفعت ج: ریسک‌پذیر

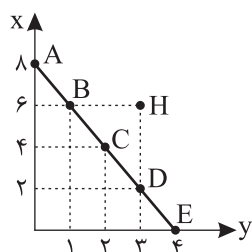
(۴) الف: نشان دادن کالا برخلاف آنچه هست ب: کسب سود و منفعت ج: ریسک‌پذیر

۹۲- پذیرش و عمل به قوانین دولتی در مورد کسب و کار شرکتی چه پیامدی دارد؟

(۱) تأخیر در تصمیم‌گیری (۲) پیچیدگی در رابطه مدیریت

(۳) مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی‌ها و دعاوی (۴) زمان‌بر و پرهزینه است و نیازمند مشاوره حقوقی

۹۳- قید بودجه خانواده‌ای برای خرید دو کالای (x) و (y) به شکل زیر ترسیم شده است. اگر قیمت کالای x معادل ۵ واحد، $P(x) = 5$ و قیمت کالای y ، ۱۰ واحد پولی و $P(y) = 10$ باشد، با توجه به نقاط روی خط بودجه، کدام مورد پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

(الف) مقدار قید بودجه این خانواده چند واحد پولی است؟

(ب) مقدار کسری بودجه در نقطه (H) چند واحد پولی است؟

(ج) هزینه فرصت جابه‌جایی از نقطه C به D چند واحد پولی است؟

(۱) ۱۰ - ۳۰ - ۶۰

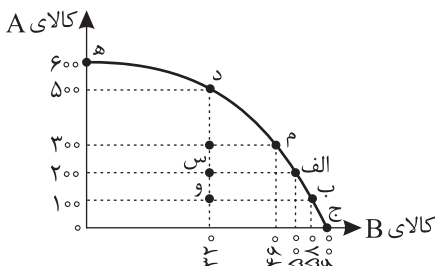
(۲) ۲ - ۲۰ - ۴۰

(۳) ۲ - ۳۰ - ۶۰

(۴) ۱۰ - ۲۰ - ۴۰

۹۴- یک کارگاه تولیدی دو محصول A و B را تولید می‌کند و منحنی مرز امکانات تولید این کارگاه به صورت شکل زیر است. کدام مورد

پاسخ درست پرسش‌های زیر است؟

(الف) در نقطه «الف» هزینه فرصت تولید ۳۰۰ واحد بیشتر از کالای A چقدر است؟

(ب) با جابه‌جایی از کدام نقاط برای به دست آوردن ۲۶۰ عدد بیشتر از کالای B باید

از ۴۰۰ واحد کالای A صرف‌نظر شود؟

(ج) با جابه‌جایی از نقطه «و» به نقطه «ب» هزینه فرصت چقدر است؟

(د) افزایش تقاضای مشتریان برای کالای A و به تبع آن افزایش تولید کالای A چه

اثری در منحنی مرز امکانات دارد؟

(۱) الف: ۵۰۰ عدد کالای A ب: «ه» به «الف» ج: ۱۰۰ واحد کالای A د: موجب جابه‌جا شدن بر روی منحنی مرز

امکانات تولید

(۲) الف: ۱۸۰ عدد کالای B ب: «د» به «ب» ج: هزینه فرصت نداریم د: موجب جابه‌جایی بر روی منحنی مرز امکانات تولید

(۳) الف: ۴۰ عدد کالای B ب: «ه» به «الف» ج: هزینه فرصت نداریم د: موجب انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت بالا

(۴) الف: ۱۸۰ عدد کالای B ب: «د» به «ب» ج: ۱۰۰ واحد کالای A د: موجب انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت بالا

محل انجام محاسبات

۹۵- کالای X و Y را در نظر بگیرید. با افزایش قیمت کالای X، مقدار تقاضا برای کالای Y کاهش می‌یابد. ارتباط بین دو کالا به چه صورت است؟

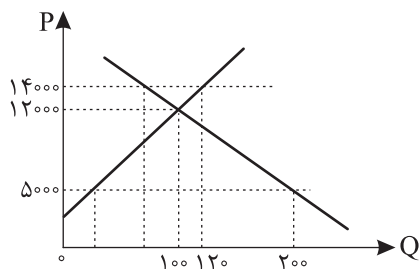
(۱) جانشین یکدیگرند.

(۲) مکمل یکدیگرند.

(۳) Y یک کالای پست و در مقابل کالای X محسوب می‌شود.

(۴) X یک کالای معمولی و در مقابل کالای X محسوب می‌شود.

۹۶- با توجه به نمودار، پاسخ پرسش‌های زیر را به دست آورید؟

الف) اگر درآمد در قیمت ۱۴۰۰۰ برابر با ۱,۲۶۰,۰۰۰ ریال باشد، مقدار تقاضا در این قیمت چقدر است؟

ب) اگر مازاد تقاضا در قیمت ۵۰۰۰ ریال برابر با ۱۶۰ واحد باشد، مقدار عرضه در این قیمت چقدر است؟

(۱) الف: ۸۰ ب: ۴۰

(۲) الف: ۹۰ ب: ۴۰

(۳) الف: ۹۰ ب: ۵۰

(۴) الف: ۸۰ ب: ۵۰

۹۷- تعرفه‌های گمرکی تابع سیاست‌های کلان بازرگانی و کشورها هستند و براساس تعیین و دریافت می‌شوند.

(۱) شرایط اقتصادی - ویژگی‌ها - مشخصات کالاها

(۲) سیاست‌های حمایت از صنایع داخلی - صادرات - واردات

(۳) شرایط اقتصادی - ویژگی‌ها - حمایت از صنایع داخلی

(۴) قوانین اقتصادی - صادرات - واردات

۹۸- جدول زیر مراحل چهارگانه یک فعالیت تولیدی از ابتدا تا انتها را نشان می‌دهد. اگر نرخ مالیات بر ارزش افزوده (VAT)، ۱۰ درصد

باشد، اعتبار مالیات بر ارزش افزوده‌هایی که در مرحله قبل پرداخت شده به ترتیب کدام است؟

مرحله ۴	مرحله ۳	مرحله ۲	مرحله ۱	توضیحات
قیمت فروش در هر مرحله	۲۰۰۰ تومان	۶۰۰۰ تومان	۱۵۰۰۰ تومان	۲۰۰۰ تومان

(۱) ۲۰۰ - ۶۰۰ - ۱۵۰۰ - ۲۰۰۰

(۲) صفر - ۲۰۰ - ۶۰۰ - ۱۵۰۰۰

(۳) ۲۰۰ - ۴۰۰ - ۹۰۰ - ۱۸,۵۰۰

(۴) صفر - ۲۰۰ - ۶۰۰ - ۱۵۰۰

۹۹- پاسخ صحیح و کامل پرسش‌های زیر کدام است؟

الف) در چه صورت یک کشور می‌تواند امکان تأمین برخی نیازهای مهم و اساسی را در داخل کشور فراهم کند؟

ب) گوناگون‌سازی راه‌های تأمین کالاهای وارداتی یا بازارهای فروش کالاهای صادراتی، یکی از روش‌هایی است که به وسیله آن یک کشور می‌تواند به وضعیت نزدیک شود.

(۱) الف: رسیدن به خودکفایی در برخی از تولیدات داخلی و عدم وابستگی برای تأمین آنها از خارج ب: استحکام و استقلال اقتصادی

(۲) الف: توجه به تولیدات داخلی به خصوص تولید و تأمین کالاهای راهبردی و ضروری مثل غذا و دارو و محصولات کشاورزی ب: استقلال و خودکفایی اقتصادی

(۳) الف: فاصله گرفتن از وضعیت تک‌محصولی ب: استقلال و خودکفایی اقتصادی

(۴) الف: خلق مزیت‌های جدید اقتصادی ب: استقلال و استحکام اقتصادی

محل انجام محاسبات

۱۰۰- با توجه به اطلاعات مندرج در جدول زیر پاسخ صحیح پرسش‌های مطرح‌شده کدام است؟

الف) کدام تحلیل در مورد اندونزی صحیح است؟

ب) کدام کشور در صورتی که بر روی کشتی‌سازی و تجهیزات نظامی متمرکز شود باعث کاهش رفاه جامعه خود می‌شود؟

ج) کدام گزینه تحلیل نادرستی از اقتصاد مالزی را نشان می‌دهد؟ (هر سه کشور به یک اندازه از نیروی کار، سرمایه و دانش فنی برخوردارند.)

کشور \ کالا	تجهیزات نظامی	خودرو	کشتی‌سازی
چین	۹۰ واحد	۸۰ واحد	۶۰ واحد
اندونزی	۵۰ واحد	۴۰ واحد	۸۰ واحد
مالزی	۲۸ واحد	۱۰ واحد	۳۰ واحد

۱) الف: بهتر است بر روی کالایی که مزیت نسبی دارد تخصص لازم را پیدا کند. ب: مالزی ج: در تولیدات تجهیزات نظامی مزیت نسبی دارد.

۲) الف: در کشور خود برای تولید کشتی مزیت نسبی دارد. ب: چین ج: هزینه تمام‌شده تولید خودرو در این کشور پایین‌تر از سایر کشورهاست.

۳) الف: بهتر است از تولید کشتی‌سازی صرف‌نظر کند چون منابع کمیاب خود را هدر می‌دهد. ب: مالزی ج: هزینه تمام‌شده تولید خودرو در این کشور از کشورهای دیگر کمتر است.

۴) الف: بهتر است بر روی کشتی‌سازی تخصص و تمرکز یابد زیرا در این صنعت دارای مزیت مطلق است. ب: مالزی ج: هزینه تمام‌شده کشتی‌سازی در مالزی از دو کشور دیگر کمتر است.

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۲
۳ بهمن ۱۴۰۴

پاسخنامه علوم انسانی

ردیف	نام درس	سرگروه	گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستار
۱	ریاضی و آمار (۱)	امیر زراندوز	امیر زراندوز - پیمان شویی	محمد منتظران - ابوالفضل فروغی
۲	علوم و فنون ادبی (۱)	مرتضی کلاشلو	عرفان شکری - حسن عادلخانی	محمد کاووسی - مهتاب بیشه
۳	جامعه‌شناسی (۱)	هانی رکن‌الدینی	محمدپارسا حیدرزاده - هانی رکن‌الدینی امیرعلی علیزاده	احسان اسدی - مهتاب بیشه
۴	عربی، زبان قرآن (۱)	زهرا فرزانه	حسن اسدی - زهرا فرزانه حمیدرضا قائدآمین	مبینا بهرامی - محمدصدرا حسینی
۵	تاریخ (۱)	مهسا اصغری	احسان اسدی - فرزانه عامری	هستی کرمی - سپهر علیپور
۶	جغرافیا (۱)	بهروز یحیی	شهرام امامی - پیمان بیگدلی	احسان اسدی - مهتاب بیشه
۷	منطق	محمد رضایی بقا	محمد رضایی بقا - اکرم یاسری	احسان اسدی - هستی کرمی
۸	اقتصاد	علیرضا هاشمی سنجانی	نوشین خدایی‌نیا - آیدانا رستمی	سارا صدیقی - آیسان طاووسی

واحد فنی (به ترتیب حروف الفبا)

زهرا احدی - امیرعلی الماسی - مبینا بهرامی - مهرداد شمس - راضیه صالحی - انسیه مرزبان

برای اطلاع از اخبار مرکز سنجش آموزش مدارس برتر، به کانال تلگرام @taraaznet مراجعه نمایید.

حالا $g(f(2))$ یعنی $g(3)$ را به دست می آوریم:

$$g(3) = \frac{12}{3} = 4.$$

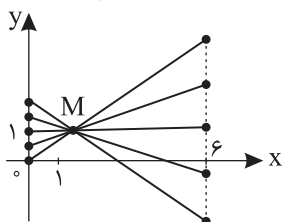
(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۵۰)

۱۳. گزینه ۴ صحیح است.

دامنه تابع (یعنی محدوده تغییرات x) باید اعداد حقیقی $\{0 \leq x \leq 6\}$ باشد و ضمناً شرط مهم بعدی این است که همگی این

نمودارها باید از نقطه M عبور کنند لذا بی شمار خط می توان با این

شرایط رسم کرد که چند تای آنها را در نمودار زیر رسم می کنیم:

(ریاضی و آمار دهم، مشابه تمرین ۴ صفحه ۶۲)

۱۴. گزینه ۲ صحیح است.

باید اطلاعات سؤال را به ۲ نقطه مثل A و B تبدیل کرده سپس شیب و معادله خط را بنویسیم:

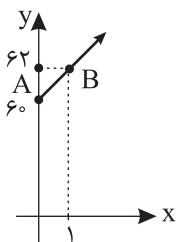
$$A \begin{vmatrix} 0 \\ 6 \end{vmatrix}, B \begin{vmatrix} 1 \\ 62 \end{vmatrix}$$

$$m = \frac{y_B - y_A}{x_B - x_A} = \frac{62 - 6}{1 - 0} = 56$$

$$y - y_A = m(x - x_A) \Rightarrow y - 6 = 56(x - 0) \Rightarrow y = 56x + 6$$

$$\Rightarrow f(x) = 56x + 6 \xrightarrow{x=1} f(1) = 56(1) + 6 = 62$$

ضمناً x یعنی اندازه وزنه ها همیشه عددی مثبت و $f(x)$ هم که طول فنر است، مثبت است. پس نمودار $f(x)$ همواره در ربع (ناحیه) اول قرار دارد:

(ریاضی و آمار دهم، مشابه فعالیت صفحه ۵۶)

۱۵. گزینه ۴ صحیح است.

(الف) طبق فرض سؤال داریم:

$$x = 2y \quad \text{محیط مستطیل بر حسب عرض} = (x + y) \times 2 = (2y + y) \times 2$$

$$= 3y \times 2 = 6y$$

خطی است چون y توان ۱ دارد و در مخرج یا زیر رادیکال هم قرار ندارد.

(ب) باز هم از فرض سؤال استفاده می کنیم ولی به شکل زیر:

$$x = 2y \Rightarrow y = \frac{x}{2}$$

$$\text{محیط مستطیل بر حسب طول} = (x + y) \times 2 = (x + \frac{x}{2}) \times 2$$

$$= \frac{3x}{2} \times 2 = 3x$$

این رابطه هم خطی است.

از طرفی g نباید تابع باشد لذا:

$$3a \neq 12 \Rightarrow a \neq 4$$

پس در کل می توان گفت $a \neq 4$ و $a \neq 8$ یعنی a هر عددی به جز ۴ و ۸ می تواند باشد ولی b فقط می تواند ۲ باشد. البته بدون حل بالا می توانید از گزینه ها هم استفاده کنید.

(ریاضی و آمار دهم، مشابه تمرین های ۳ و ۵ صفحه های ۴۸ و ۴۹)

۸. گزینه ۳ صحیح است.

نکته مهم: اگر مجموعه A دارای m عضو و مجموعه B دارای n عضو باشد. تعداد توابعی که از A به B تعریف می شود برابر با n^m است. پس نتیجه می گیریم تعداد توابعی که از B به A تعریف می شود هم برابر با m^n است.

طبق نکته بیان شده تعداد توابع از A به B برابر است با:

$$3^4 = 81$$

اگر تعداد توابع از B به A خواسته می شد جواب برابر می شد با:

$$4^3 = 64$$

پس باید حواسمان به ترتیب A و B در جمله باشد.

(ریاضی و آمار دهم، مشابه تمرین ۲ صفحه ۴۸)

۹. گزینه ۲ صحیح است.

دامنه تابع f مجموعه اعداد حقیقی مثبت است یعنی $\{x > 0\}$ یا $\mathbb{R}^+$

از طرفی «مربع همان عدد» معادل x^2 است پس «۳ برابر مربع همان عدد» معادل $3x^2$ می باشد و «جذر همان عدد» هم معادل $\sqrt{x}$ است. لذا ضابطه جبری تابع f به صورت $f(x) = 3x^2 - \sqrt{x}$ است.

(ریاضی و آمار دهم، مشابه تمرین ۳ صفحه ۵۴)

۱۰. گزینه ۲ صحیح است.

اگر یک فرمول جبری داشته باشیم، در صورتی تابع است که به x هر مقداری که بدهیم برای y حداکثر یک جواب پیدا شود، الان در روابط ۱، ۳ و ۴ همین اتفاق رخ می دهد ولی در رابطه ۲ مثلاً اگر به x صفر دهیم، خواهیم داشت:

$$y^2 = 4 - x^2 \xrightarrow{x=0} y^2 = 4 \xrightarrow{\text{جذر}} y = \pm 2$$

برای y دو جواب پیدا شد پس تابع نیست. معمولاً وقتی y توان زوج دارد یا y داخل قدرمطلق است، چنین اتفاقی پیش می آید.

(ریاضی و آمار دهم، مشابه تمرین ۱ صفحه ۵۳)

۱۱. گزینه ۱ صحیح است.

A دامنه است پس اعداد آن را به جای x ها قرار می دهیم:

$$f(1) = 3 - 1^2 = 3 - 1 = 2 \Rightarrow \text{در برد ۲ را مشاهده می کنیم}$$

$$f(2) = 3 - 2^2 = 3 - 4 = -1 \Rightarrow \text{در برد (-۱) را مشاهده نمی کنیم}$$

پس $\square = -1$ است.

حالا به سراغ B یعنی برد می رویم و فقط کافی است عدد ۳ را به جای $f(x)$ قرار دهیم تا به دست آید:

$$f(x) = 3 - x^2 \Rightarrow 3 = 3 - x^2 \Rightarrow x^2 = 0 \Rightarrow x = 0$$

در دامنه، $x = 0$ را مشاهده نمی کنیم. پس $\bigcirc = 0$ است لذا:

$$\square + \bigcirc = 0 + (-1) = -1$$

(ریاضی و آمار دهم، مشابه سؤال ۲ کار در کلاس صفحه ۵۲)

۱۲. گزینه ۳ صحیح است.

برای محاسبه $g(f(2))$ ابتدا $f(2)$ را حساب می کنیم:

$$f(x) = x^2 - 1 \Rightarrow f(2) = 2^2 - 1 = 3$$

۲۳. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) جسته، رسته، بسته: سجع متوازی

(۲) داری و باری: سجع متوازی - باری و شکاری: سجع مطرف

(۳) قمر و بصر: سجع متوازی - بصر و سیم‌بر: سجع مطرف

(۴) تخت و رخت: سجع متوازی - رخت و درخت: سجع مطرف

(علوم و فنون دهم، صفحه ۵۳)

۲۴. گزینه ۳ صحیح است.

هرچه در دل فرو آید، در دیده نگو نماید: سجع مطرف

پارسایی را دیدم به محبت شخصی گرفتار، نه طاقت صبر و نه طاقت گرفتار: سجع مطرف

یکی را مطمح نظرش جایی خطرناک افتاد و مظنة هلاک: سجع مطرف
دانشمندی جور فراوان بردی و تحمل بی کران کردی: سجع متوازی
آنکه از جمال عقل محبوب است خود به نزدیک اهل بصیرت معذور است: سجع متوازن

(علوم و فنون دهم، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۲۵. گزینه ۳ صحیح است.

سجع: وا، رسوا، پیدا

واژه‌آرایی: تو

(علوم و فنون دهم، صفحه‌های ۲۷ و ۵۳)

۲۶. گزینه ۱ صحیح است.

صامت «خ» در این بیت ۷ بار و مصوت بلند «آ» ۹ بار به کار گرفته شده‌اند.
(علوم و فنون دهم، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

۲۷. گزینه ۴ صحیح است.

ام	رو	ز	دی	دم	یا	ر	را	آن	رو	ن	ق	هر	کا	ر	را
-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	-	-
می	شد	ر	وان	بر	آ	س	مان	هم	چن	ر	وا	ن	مص	ط	فا
-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	-	-

(علوم و فنون دهم، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

۲۸. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) باز / بزم / دوست / دوست / نیست / اوست / اوست: ۷ هجای کشیده

(۲) سال / کرد / داشت / کرد: ۴ هجای کشیده

(۳) حس: ۱ هجای کشیده

(۴) بانگ / کیست / گفت / شد: ۴ هجای کشیده

(علوم و فنون دهم، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

۲۹. گزینه ۲ صحیح است.

هجابندی درست این مصراع: (مفتعلن مفتعلن مفتعلن فع)

دی	س	ح	ری	بر	گ	ذ	ری	گ	ف	ت	م	ا	را	یار
-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-

(علوم و فنون دهم، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

۳۰. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) U / - - - U / - - - U / - - - U

(۳) - U / - - U / - - U / - - U

(۴) - U U / - - U U / - - U U

(علوم و فنون دهم، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

۳۱. گزینه ۴ صحیح است.

هجابندی گزینه‌های ۱، ۲ و ۳: - U - / - - U - / - - U -

هجابندی گزینه ۴: - U - / - - U U - / - - U U

(علوم و فنون دهم، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

$$x.y = (2y).y = 2y^2 = \text{مساحت مستطیل برحسب عرض ج}$$

این رابطه خطی نیست چون y توان ۲ دارد.

$$x.y = x\left(\frac{x}{y}\right) = \frac{x^2}{y} = \text{مساحت مستطیل برحسب طول د}$$

این رابطه هم خطی نیست. چون x توان ۲ دارد.

$$\text{خطی است } 2\pi r = \text{محیط دایره ه}$$

$$\text{خطی نیست } \Rightarrow \pi r^2 = \text{مساحت دایره و}$$

(ریاضی و آمار دهم، مشابه کار در کلاس صفحه ۶۱)

علوم و فنون ادبی

۱۶. گزینه ۴ صحیح است.

منطقه رواج فارسی نو یا دری، شرق و شمال شرق ایران بود.

(علوم و فنون دهم، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

۱۷. گزینه ۲ صحیح است.

رایج‌ترین انواع ادبی قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم: حماسی، مدحی، غنایی

(علوم و فنون دهم، صفحه ۴۳)

۱۸. گزینه ۱ صحیح است.

کسی که قصیده تمام و کمال در موضوع موعظه و نصیحت سرود: کسایی مروزی

پدر شعر فارسی: رودکی

شعر غنایی با این شاعر استحکام یافت: رودکی و شهید بلخی

به اوج رساننده حماسه ملی ایران: فردوسی

(علوم و فنون دهم، صفحه ۴۳)

۱۹. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی موارد اشتباه:

آثاری که به زبان پهلوی تألیف شده، بیشتر آثار دینی زردشتی است؛ حتی رساله‌های کوچکی مانند یادگار زریران نیز رنگ دینی دارند. آثار ادبی منظوم و منثور این زبان مانند کلیله و دمنه و هزار و یک‌شب از بین رفته است. برخی از قطعات شعری باقیمانده به زبان پهلوی، باقیمانده اشعار تعلیمی و اخلاقی‌اند که این قطعات شعری در میان اندرزنامه‌های منشور جای گرفته‌اند، مانند درخت آسوریک و یادگار زریران که هر دو اصل پارتی دارند.

(علوم و فنون دهم، صفحه ۴۰)

۲۰. گزینه ۳ صحیح است.

این کتاب را عده‌ای از دانشوران خراسان نوشته‌اند.

(علوم و فنون دهم، صفحه‌های ۳۸ و ۴۴)

۲۱. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) به کارگیری اشتر به جای شتر

(۳) به کارگیری کلمات کهن مانند گاژر

(۴) جداسازی نشانه منفی ساز نه از فعل در فعل نه افتاد به جای نیفتاد

(علوم و فنون دهم، صفحه‌های ۱۴ و ۱۷)

۲۲. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) بپسندیدند، برنجیدند: سجع مطرف

(۲) نشسته، بسته: سجع مطرف

(۳) داند، آید: سجع متوازی

(۴) درویشان، ایشان: سجع مطرف

(علوم و فنون دهم، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۳۲. گزینه ۳ صحیح است.

توجه به فضای عاطفی و آهنگ متن سبب کشف لحن می‌شود.
(علوم و فنون دهم، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۳۳. گزینه ۱ صحیح است.

مفهوم گزینه ۱: صبوری عاشق در دوری از معشوق
مفهوم گزینه‌های دیگر: بی‌قراری و بی‌صبوری عاشق دردوری از معشوق
و جان دادن وی در دوری از یار.

(علوم و فنون دهم، صفحه ۵۴)

۳۴. گزینه ۳ صحیح است.

مفهوم بیت سوال و گزینه‌های ۱، ۲ و ۴: تهدید معشوق توسط عاشق و دوری جستن عاشق از معشوق

مفهوم گزینه ۳: وفاداری عاشق به معشوق و همواره بودن او کنار یار
(علوم و فنون دهم، صفحه ۳۵)

۳۵. گزینه ۴ صحیح است.

مفهوم صحیح گزینه ۴: دم غنیمتی و استفاده از امروز به جای فکر و خیال برای آینده

(علوم و فنون دهم، صفحه ۳۲)

جامعه‌شناسی

۳۶. گزینه ۲ صحیح است.

آگاهانه بودن: عبارت ۳

ارادی بودن: عبارت‌های ۲، ۴ و ۸

هدفدار بودن: عبارت‌های ۱ و ۶

معنادار بودن: عبارت‌های ۵ و ۷

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۴ و ۵)

۳۷. گزینه ۴ صحیح است.

در سایر گزینه‌ها از پدیده‌های موجود در نظام طبیعت صحبت شده که هر یک به نوعی با جهان اجتماعی ارتباط دارند و بر زندگی و چگونگی کنش ما تأثیر می‌گذارند. اما در گزینه ۴ از استفاده سیل به عنوان ابزار نابودی صحبت شده که مربوط به یک رویداد خاص است و به معنای عذاب الهی است. بنابراین آن را در رده موارد ماوراءطبیعی قرار می‌دهد.
(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۳۸. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

(۱) لایه‌های عمیق جهان اجتماعی کمتر در معرض تغییر و تحول قرار دارند.
(۲) هنجارها و نمادها برحسب شرایط، در زمینه‌های مختلف قابل تغییرند و تغییر برخی از آنها تا زمانی که به تغییر در لایه‌های عمیق منجر نشود، موجب تحول و تغییر بنیادین جهان اجتماعی نمی‌شود.
(۴) هر نهاد اجتماعی شیوه قابل قبول تأمین بعضی از نیازهای افراد را معین می‌سازد و متقابلاً شیوه‌های غیرقابل قبول را طرد می‌کند.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

۳۹. گزینه ۱ صحیح است.

عده‌ای از جامعه‌شناسان معتقدند همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و بر همین اساس مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند. آگوست کنت، اسپنسر، دورکیم و مارکس از این جمله‌اند. دورکیم حرکت جوامع بشری را به دو مقطع تقسیم می‌کند. جوامع مقطع نخست را جوامع مکانیکی و جوامع مقطع دوم را جوامع ارگانیکی می‌نامد. در جوامع مکانیکی تقسیم کار اجتماعی شکل نگرفته است یا در حد ساده و ابتدایی است. مانند تقسیم کار سنی و جنسی، ولی در جوامع ارگانیکی تقسیم کار گسترده وجود دارد.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه ۴۲)

۴۰. گزینه ۱ صحیح است.

عده‌ای از جامعه‌شناسان که آگوست کنت، اسپنسر، دورکیم و مارکس از این جمله‌اند معتقدند همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و بر همین اساس مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند. یعنی همه آنها شبیه یک نوع موجود زنده‌اند و تفاوتشان همانند تفاوتی است که آن موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود از دوران کودکی تا مراحل بزرگسالی پیدا می‌کند.

در مقابل، عده دیگری از اندیشمندان اجتماعی معتقدند جهان‌های اجتماعی متنوع‌اند. مردم‌شناسان بر همین اساس از جهان‌های اجتماعی متفاوت همچون غرب، اسلام، چین و هند یاد می‌کنند. در این دیدگاه، جهان‌های اجتماعی مختلف با روابط متقابلی که دارند می‌توانند از تجربیات یکدیگر استفاده کنند. اما هیچ‌یک از آنها با حفظ هویت خود نمی‌تواند مسیر دیگری را ادامه دهد. جهان اجتماعی زنده و سالم، فعالانه با جهان اطراف خود ارتباط برقرار می‌کند، مطابق با نیاز خود از دستاوردهای جهان‌های اجتماعی دیگر بهره می‌برد، در صورتی که لازم باشد، تغییراتی در آنها به وجود می‌آورد و سپس از آنها استفاده می‌کند.
(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۴۱. گزینه ۳ صحیح است.

در جهان متجدد، کنش‌هایی که اهداف دنیوی را به وسیله علوم تجربی تعقیب می‌کنند، به شدت رواج می‌یابند. رواج این دسته از کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا، عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی، مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌کند. این وضعیت به تدریج انسان‌ها را اسیر نظام اجتماعی پیچیده‌ای می‌سازد که مثل قفس آهنین، همه ابعاد وجود آنان را احاطه می‌کند و فرصت‌هایی از این قفس خودساخته را از آنان می‌گیرد. از این روند، به از دست رفتن اراده و آزادی انسان‌ها یاد می‌شود.

جهان متجدد فقط علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند، علم می‌داند و علمی را که از روش‌های فرائجری عقلانی و وحیانی استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسد. با افول این دسته از علوم، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری از دست می‌رود و داورى درباره این پدیده‌ها به تمایلات افراد و گروه‌های متفرقه سپرده می‌شود.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۵۲ و ۵۳)

۴۲. گزینه ۲ صحیح است.

تنها جمله نادرست جمله چهارم است. آرمان‌های جهان اجتماعی در ارزش‌ها متبلور می‌شوند.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه ۵۶)

۴۳. گزینه ۱ صحیح است.

درون‌گرایی: اکتسابی و فردی

قد بلند: انتسابی و فردی

بزرگ شدن در خانواده مذهبی: انتسابی و اجتماعی

لباس پوشیدن ساده: اکتسابی و فردی

عضویت در گروه موسیقی: اکتسابی و اجتماعی

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه ۶۸)

۴۴. گزینه ۱ صحیح است.

تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و اعتقادات اصلی باز گردد، از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است و تفاوت‌هایی که به حوزه نمادها و هنجارها بر می‌گردد، از نوع تفاوت میان جهان‌های اجتماعی مختلف نیست، بلکه از نوع تفاوت‌هایی است که درون یک جهان اجتماعی پذیرفته می‌شود.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۴۱، ۴۶، ۵۱ و ۵۹)

۴۵. گزینه ۴ صحیح است.

در جهان اجتماعی دنیوی، طبیعت هیچ گونه معنا، هدف و غایتی ندارد و صرفاً ماده خامی در اختیار انسان است که می تواند به میل خود در آن دخل و تصرف کند.

سنت ها و قوانین الهی نیز با انسان های شاکر و ناسپاس و جوامع عادل و ظالم، یکسان عمل نمی کند و درهای آسمان را بر عدالت پیشگان می گشاید و ستم پیشگان را در قهر و انتقام الهی فرو می گذارد.

تنوع آگاهی و معرفت انسان ها و همچنین تنوع اراده و اختیار آنها، سبب پیدایش جهان های اجتماعی مختلف می شود.

جوامع مختلف با ایمان به عقاید و ارزش های حقیقی، آنها را به قلمرو آرمانی خود وارد می کنند و اگر هنجارها و اعمال خود را نیز براساس این عقاید و ارزش ها سامان دهند، آنها را به قلمرو واقعی وارد نموده اند.

(جامعه شناسی دهم، صفحه های ۲۷، ۴۷، ۵۱ و ۶۱)

عربی، زبان قرآن

۴۶. گزینه ۴ صحیح است.

کلمات و اصطلاحات مهم: الرِّیاح: بادها / تُثْبِرُ (فعل مضارع): برمی انگیزد / سحاباً: ابری / یَبْسُطُ (فعل مضارع): می گستراند / خطای سایر گزینه ها:

در گزینه ۱، کلمه «فرمان می دهد» به صورت زائد و اضافی آمده است و معادل عربی آن در متن وجود ندارد (رد گزینه ۱) / «الرِّیاح» اسم جمع مکسر به معنای «بادها» است و هرگز به صورت مفرد «باد» ترجمه نمی شود (رد گزینه های ۱ و ۲) / «تُثْبِرُ» فعل مضارع از صیغه مفرد مؤنث غایب است و چون مرجع آن اسم جمع غیرعقل «الرِّیاح» است، به صورت جمع «برمی انگیزند» ترجمه می شود (رد گزینه های ۱ و ۲) / «سحاباً» اسم مفرد به معنای «بری» است و هرگز به صورت جمع «برهایی» ترجمه نمی شود (رد گزینه های ۱ و ۳) / در گزینه های ۱ و ۳، معادل فارسی «فی السماء» نیامده است (رد گزینه های ۱ و ۳) / ضمیر متصل «ه» در «یَبْسُطُ» به معنای «آن» است و هرگز به صورت «این» ترجمه نمی شود (رد گزینه های ۲ و ۳) / «یَرْسِلُ» فعل مضارع به معنای «ارسال می کند، می فرستد» است و هرگز به صورت اسم «فرستنده» ترجمه نمی شود (رد گزینه ۳)

نکته: در ترجمه اسم، به مفرد و جمع بودن اسم دقت کنیم. مثال: «الرِّیاح» اسم جمع مکسر به معنای «بادها» است و نباید به صورت مفرد «باد» ترجمه شود.

نکته: در تست های ترجمه، هرگاه در گزینه های کلمه ای به صورت زائد و اضافی آمده باشد که معادل عربی آن در متن وجود ندارد، با گزینه اشتباه روبه رو هستیم.

(عربی دهم، صفحه ۳۱)

۴۷. گزینه ۱ صحیح است.

کلمات و اصطلاحات مهم: نَمَتْ (فعل ماضی): رشد کرد / حَبَّةٌ صَغِيرَةٌ: دانه کوچکی، دانه ای کوچک / صَارَتْ (فعل ماضی): شد / یَبْلُغُ (فعل مضارع): می رسد / مِئَةٌ: صد / ظَاهِرَةٌ: پدیده / حَيَّرَتْ (فعل ماضی): حیران کرد، حیرت زده کرد / خطاهای سایر گزینه ها:

دانه کوچکی (رد گزینه ۳) در این گزینه «کوچکی» ذکر نشده است / (رد گزینه های ۲ و ۳) در یک گزینه «درخت بلندی شد» ذکر نشده و در گزینه دیگری به صورت «تبدیل شد» آمده است / می رسد (رد گزینه ۲) / پدیده (رد گزینه ۴) / حیران کرد، حیرت زده کرد (رد گزینه ۴)

نکته: در تست های ترجمه هرگاه کلمه ای به صورت زائد و اضافی آمده باشد که معادل عربی آن در عبارت وجود نداشته باشد، با گزینه اشتباه روبه رو هستیم.

(عربی دهم، صفحه های ۲، ۳ و ۳۳)

۴۸. گزینه ۲ صحیح است.

کلمات و اصطلاحات مهم: اعصار: گردباد / یَسْحَبُ (فعل مضارع): می کشد / یَأْخُذُ (فعل مضارع): می برد / رئیس: اصلی / ظاهرة: پدیده / خطای سایر گزینه ها:

«یَسْحَبُ» فعل مضارع از صیغه مفرد مذکر غایب به معنای «می کشد» است و هرگز به صورت جمع «کشیده می شوند» در ترجمه نمی آید (رد گزینه ۱) / در گزینه های ۱ و ۳، معادل فارسی «بِقُوَّة» نیامده است (رد گزینه های ۱ و ۳) / «اعلموا» فعل امر مخاطب به معنای «بدانید» است و هرگز به صورت مضارع اخباری «می دانید» ترجمه نمی شود (رد گزینه های ۱ و ۳) / «سَبَب» اسم مفرد به معنای «دلیل، علت» است و هرگز به صورت جمع «علتها، دلایل» ترجمه نمی شود (رد گزینه های ۳ و ۴) / «بِقُوَّة» به معنای «با قدرت» است و معادل فارسی «قُوَّة» نباید به صورت صفت برای «الأسماء» بیاید «ماهی های قدرتمند» (رد گزینه ۴) / نکته: در ترجمه فعل، به صیغه و نوع فعل دقت کنیم. مثال: «اعلموا» فعل امر مخاطب به معنای «بدانید» است و نباید به صورت مضارع اخباری «می دانید» ترجمه شود.

نکته: در تست های ترجمه، هرگاه در یک گزینه، معادل فارسی کلمه ای موجود در متن نیامده باشد، با گزینه اشتباه روبه رو هستیم.

(عربی دهم، صفحه ۳۴)

۴۹. گزینه ۳ صحیح است.

کلمات و اصطلاحات مهم: لَدَینَا: داریم / حَمِیم: صمیمی / یَفْرَحُ (فعل مضارع): خوشحال می کند، شاد می کند / غَمْلًا: مزدوران / خطای سایر گزینه ها:

در گزینه ۱، کلمه های «خواست» و «موجب می شود» به صورت زائد و اضافی آمده است و معادل عربی آن در متن وجود ندارد (رد گزینه ۱) / در گزینه های ۱ و ۴، معادل فارسی «لَدَینَا» نیامده است (رد گزینه های ۱ و ۴) / «یَفْرَحُ» فعل مضارع به معنای «خوشحال می کند» است و هرگز به صورت اسم «خوشحالی» یا به صورت «شادمان شوند» در ترجمه نمی آید (رد گزینه های ۱ و ۴) / «نقاط الخلاف» به معنای «نقاط اختلاف» است و هرگز به صورت «اختلافات» ترجمه نمی شود (رد گزینه های ۱ و ۴) / «یَمْنَعُ» فعل مضارع به معنای «باز می دارد، منع می کند» است و هرگز به صورت ماضی استمراری «منع می کرد» ترجمه نمی شود (رد گزینه ۲)

نکته: در ترجمه فعل، به صیغه و نوع فعل دقت کنیم. مثال: «یَمْنَعُ» فعل مضارع به معنای «باز می دارد، منع می کند» است و نباید به صورت ماضی استمراری «منع می کرد» ترجمه شود.

نکته: به تفاوت معنای افعال ثلاثی مجرد و ثلاثی مزید در باب های مختلف دقت کنید. مثال: «فَرَحَ: شادمان شد»، «فَرَحَ: شادمان کرد»

(عربی دهم، صفحه های ۵۲ و ۵۳)

۵۰. گزینه ۴ صحیح است.

دلایل رد سایر گزینه ها:

(۱) هذه الأنجم: این ستارگان

(۲) سبعة: هفت / یرافق: همراهی می کنند

(۳) ریح شديدة: باد شدیدی / انفتحت: باز شد

نکته: هر گاه بعد از اسم اشاره، اسم «ال» دار بیاید در ترجمه باید اسم اشاره به صورت مفرد ترجمه شود.

(عربی دهم، صفحه های ۳، ۳۷، ۴۴، ۴۵ و ۵۳)

۵۱. گزینه ۴ صحیح است.

(۱) شهرياً به معنای ماهیانه است.

(۲) تشکرون «شکر می کنید» جمع مذکر مخاطب است و با بخش اول جمله که در مقام غیبت است هماهنگی ندارد.

- (۲) درست، کسی که به سفارش‌های بزرگان عمل می‌کند از شر دشمنان و مزدورانشان در امان می‌ماند.
- (۳) درست، کشتی‌های نجات ما را از غرق شدن در امواج فتنه‌ها حفظ می‌کنند.
- (۴) درست، مزدوران، مسلمانان را به همزیستی مسالمت‌آمیز فرا نمی‌خوانند.

(عربی دهم، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۵)

۵۵. گزینه ۲ صحیح است.

عملاء (مزدوران) جمع مکسر و مفردش عمیل (مزدور) می‌باشد ولی عامل (کارگر) جمعش عُمال می‌باشد.

(عربی دهم، صفحه‌های ۵۳ و ۵۴)

۵۶. گزینه ۳ صحیح است.

خطای گزینه: در گزینه ۳، کلمات «مَوْظَفُون» و «تَسَاقُط» غلط هستند و باید به جای آنها کلمات «مَوْظَفُونَ» و «تَسَاقُطُ» بیایند؛ زیرا به ترتیب اسم جمع مذکر سالم به معنای «کارمندان» و فعل مضارع ثلاثی مزید از باب «تَفَاعُل» به معنای «پی‌درپی می‌افتند» است. ترجمه عبارت گزینه ۳: ای کارمندان آیا باور می‌کنید که در روزی ماهی‌هایی را ببینید که پی‌درپی از آسمان می‌افتند؟ نکته: در حل تست‌های ضبط حرکات، باید به حرکات‌های حروف میانی کلمات توجه کنید. «اسمی مثنی و جمع مذکر سالم»، «افعال ثلاثی مزید در باب‌های مختلف و اسم مصدرهای آن» و «کلمات مشابه از نظر لفظی» از مواردی هستند که توجه به آنها کلید حل تست‌های ضبط حرکات است. نکته: «وَنَ» «بِنَ» نشانه‌های اسم جمع مذکر سالم هستند که پس از سه حرف اصلی اسم می‌آیند. مثال: «مَوْظَفُونَ»

(عربی دهم، صفحه‌های ۲۰، ۳۲، ۵۲ و ۵۳)

۵۷. گزینه ۲ صحیح است.

خطای گزینه: در گزینه ۲، «اثنان» غلط است و باید به جای آن عدد دو در حالت مثنی مذکر «اثنان» بیاید؛ زیرا پیش از آن اسم مثنی مذکر «بیتان» آمده است. نکته: عدد «یک» و «دو» در زبان عربی بعد از اسم مفرد و مثنی برای تأکید و در نقش صفت می‌آیند. مثال: «بیت واحد»، «بیتان اثنان» نکته: عدد ساعت در زبان عربی به صورت عدد ترتیبی مؤنث بر وزن «الفاعلة» می‌آید. مثال: «السادسة مساءً» ساعت شش عصر نکته: معبود عدد سه تا ده، مضاف‌الیه و جمع است. مثال: «عشرة لاعبين» نکته: معبود عدددهای «یازده» تا «نود و نه»، مفرد هستند. مثال: «أخذ عشر لاعباً»

(عربی دهم، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴)

۵۸. گزینه ۴ صحیح است.

- (۱) «المنهمرة» صفت است برای «أنعم»
- (۲) «التراسية» صفت است برای «السنّة»
- (۳) «خیالیا» صفت است برای «فلماً»
- (۴) صفت ندارد. «قلیلاً» قید است.

(عربی دهم، صفحه‌های ۳، ۱۸، ۳۲ و ۵۸)

۵۹. گزینه ۳ صحیح است.

فعلی را مشخص کن که وزن مصدرش با بقیه فرق دارد.

(۱) «أَنْ تَنْتَبَهُوا» فعل مضارع در باب افتعال و مصدرش بر وزن اِفْتِعال «انتباه» است.

(۲) «يَنْتَقِلُونَ» فعل مضارع در باب افتعال و مصدرش بر وزن اِفْتِعال «انتقال» است.

- (۳) «تَحْتَقِلُ» با «النّاس» که مذکر است هماهنگ نیست. و اشتباه دیگر اینکه با توجه به جمع بودن «النّاس»، فعلی که در ادامه جمله می‌آید باید جمع باشد؛ پس «یشکر» غلط است.
- (۴) «النّاس» جمع است و فعل‌هایی که پس از آن آمده‌اند، هر دو جمع هستند.

(عربی دهم، صفحه ۳۴)

۵۲. گزینه ۳ صحیح است.

دورترین گزینه را نسبت به مفهوم عبارت، مشخص کن.

ترجمه عبارت عربی: یاد بگیرد و یاد بدهد و دانش بیاموزد و نادان نمیرد...

(۱) شاعر به آموختن علم دعوت می‌کند و علم را عامل زنده بودن می‌داند «کسی که علم ندارد مُردۀ نادانی است و زنده آن کسی است که با دانش زندگی کرد».

(۲) شاعر می‌گوید اگر در جهان که سراپا نادانی است به دنبال دانش بروی و سود به دست آوری جلودان خواهی شد و نامت همیشه زنده خواهد ماند.

(۳) شاعر می‌گوید که علم هر چقدر زیاد هم باشد ولی به آن عمل نشود هیچ سودی ندارد و صاحب آن علم در حکم یک نادان است. رویکرد این بیت کاملاً متفاوت است.

(۴) شاعر چهل و نادانی را تاریکی می‌داند و به آموختن دعوت می‌کند و می‌گوید کسی که در جهل و بی‌خردی زندگی می‌کند در حکم مُرده است.

(عربی دهم، صفحه ۶۳)

ترجمه متن:

می‌دانیم که یکپارچگی امت اسلامی اقتدار امت را سبب می‌شود و تفرقه همان عامل نخست برای ضعف آن است؛ همانطور که آن دیدگاه قرآن کریم در این موضوع است آنجا که خداوند در کتاب گرامی‌اش می‌فرماید: «و همگی به ریسمان خدا چنگ بزنید و پراکنده نشوید» امامان (علیهم‌السلام) و بزرگان از وقوع تفرقه و فتنه در صفوف مسلمانان نهی می‌کنند چون کسی از این اختلافات سود نمی‌برد مگر دشمنان و مزدورانشان که برای ما خیر و سعادت نمی‌خواهند. امام علی (علیه‌السلام) می‌فرماید: «ای مردم امواج فتنه‌ها را با کشتی‌های نجات بشکافید و ...» و غرض از کشتی‌های نجات کسانی هستند که می‌توانند اختلافات بین مسلمانان را حل کنند و آنها را همزیستی مسالمت‌آمیز راهنمایی می‌کنند. و بر هر مسلمانی عمل کردن به آنچه خداوند بلندمرتبه و پیامبرش (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) و امامان (علیهم‌السلام) و بزرگان فرموده‌اند واجب است تا از شر دشمنان در امان بمانند.

۵۳. گزینه ۴ صحیح است.

گزینه درست را براساس آنچه در متن آمده است، مشخص کن.

(۱) نادرست، اقتدار امت اسلامی و نیرومندی‌اش، یکپارچگی آن را سبب می‌شوند. (یکپارچگی امت اسلامی قدرت و اقتدار آن را سبب می‌شود).

(۲) نادرست، ضعف امت اسلامی همان عامل اساسی برای تفرقه می‌باشد. (تفرقه همان عامل اساسی برای ضعف امت اسلامی است).

(۳) نادرست، کسی که در پراکندن مسلمانان تلاش می‌کند سعادت آنها را می‌خواهد. (کسی که در پراکندن مسلمانان تلاش می‌کند سعادت آنها را نمی‌خواهد).

(۴) درست، اختلافات به مردم سود نمی‌رساند بلکه به آنها زیان می‌رساند و آنها را پراکنده می‌کند.

(عربی دهم، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۵)

۵۴. گزینه ۱ صحیح است.

گزینه غلط را براساس متن، مشخص کن.

(۱) نادرست، کسی نمی‌تواند صفوف مسلمانان را پراکنده کند.

۶۴. گزینه ۱ صحیح است.

- شی هوانگ تی به منظور رونق تجارت، مقیاس وزن‌ها و اندازه‌ها و عیار سکه‌ها را یکسان کرد.
- در زمان سلسله هان در چین، جاده ابریشم گشایش یافت.
- جنگ‌های پلوپونزی میان آتن و اسپارت اتفاق افتاد.
- در قرن اول قبل از میلاد و پس از آشفتگی جمهوری رم، قدرت اجرایی در اختیار آگوستوس قرار گرفت.
(تاریخ دهم، صفحه‌های ۴۷، ۴۸، ۵۲ و ۵۶)

۶۵. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی موارد:
الف) بقایای کوره‌های ذوب و قالب‌گیری مس: شهداد، تل ابلیس و تپه یحیی در استان کرمان و تپه زاغه در قزوین
ب) معدن بزرگ مس: شهرستان بافت در استان کرمان
ج) اشیا و ظروف سنگ صابونی: جیرفت و تپه یحیی در استان کرمان
د) بهترین نمونه از مفرغ: لرستان
(تاریخ دهم، صفحه ۷۴)

۶۶. گزینه ۴ صحیح است.

در فاصله ۶۵۰۰ تا ۱۲۰۰۰ سال پیش (عصر نوسنگی) کشت غلات و رام کردن جانوران در بیشتر نقاط جهان رواج یافت؛ یعنی در دوره تولید خوراک.
(تاریخ دهم، صفحه‌های ۳۰ و ۳۲)

۶۷. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی موارد:
الف) از حدود ۱۹۰۰ ق.م. به تدریج قومی به نام اموری، قدرت خود را در مرکز بین‌النهرین گسترش داد و سلسله‌ای را تأسیس کرد که به نام بابل قدیم معروف است.
ب) آمین‌هوتپ چهارم یکی از فرعون‌های دوره جدید پادشاهی مصر است.
ج) چندراگوپتا سلسله موری را بنیان گذاشت. حکومت موری در دوران فرمانروایی آشوکا به اوج قدرت رسید و قلمرو خود را به سرتاسر هند، به جز قسمت‌های جنوبی آن گسترش داد.
د) یکی از فرمانروایان سلسله «چهاین» به نام ژنگ، با پیروزی بر حاکمان محلی و اشراف زمین‌دار، به تفرقه و تجزیه سیاسی چین پایان داد و حکومت نیرومندی را به وجود آورد. او عنوان شی‌هوانگ تی را برای خود برگزید. شی‌هوانگ تی به شدت با اندیشه‌های کنفوسیوس مخالفت کرد.
(تاریخ دهم، صفحه‌های ۳۷، ۴۰، ۴۵، ۴۷ و ۴۹)

۶۸. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی موارد نادرست:
ب) یکی از دستاوردهای برجسته تمدن مصر باستان، ابداع خط‌های مختلف هیروگلیف و دموتیک بود که از هر یک در جاهای مختلف استفاده می‌شد.
ج) در زمان تئودوسیوس کبیر (۳۹۵ - ۳۷۸ م.) مسیحیت مذهب رسمی امپراتوری روم شد.
د) توسعه‌طلبی به سمت شرق در دوران امپراتوری روم همچنان ادامه داشت و موجب بروز کشمکش‌های طولانی و جنگ‌های بزرگ میان آنها و اشکانیان و ساسانیان شد.
نکته: دین مسیحیت از زمان امپراتوری کنستانتین به بعد، رونق بی‌سابقه‌ای یافت. زیرا این امپراتور خود به مسیحیت گروید و در سال ۳۱۳ م. فرمانی صادر کرد و این دین را با ادیان دیگر امپراتوری مساوی اعلام نمود و آزادی آن را در محدوده امپراتوری روم تضمین کرد.
(تاریخ دهم، صفحه‌های ۳۵، ۴۱، ۵۶ و ۶۰)

۳ «ینتجون» فعل مضارع در باب افعال و مصدرش بر وزن افعال «انتاج» است.

۴ «یحترم» فعل مضارع در باب افتعال و مصدرش بر وزن افتعال «احترام» است.

(عربی دهم، صفحه‌های ۴۵، ۴۷، ۵۴ و ۶۴)

۶۰. گزینه ۳ صحیح است.

گزینه نادرست را در نوع افعال مزید مشخص کن.
«استخدموا»: فعل امر می‌باشد.
توجه: ماضی بر وزن «استفعل» و امر بر وزن «استفعل» است. حرکت عین‌الفعل در فعل امر می‌باشد.
(عربی دهم، صفحه‌های ۴۲، ۴۷، ۶۲ و ۶۳)

تاریخ

۶۱. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی موارد:
الف) در مرحله گردآوری و تنظیم اطلاعات از مراحل پژوهش در تاریخ، کار مورخان شباهت بسیاری به کار کارآگاهان پلیس دارد: این جمله نادرست است زیرا منظور مرحله تحلیل و تفسیر اطلاعات است.
ب) رومیان در آغاز، گاه‌شماری دقیقی نداشتند؛ به همین دلیل در سال ۴۶ ق.م. امپراتور روم دستور داد گاه‌شماری رومی براساس گاه‌شماری خورشیدی اصلاح شود: این جمله صحیح است، منظور از گاه‌شماری خورشیدی همان گاه‌شماری مصری است.
ج) گاه‌شماری اوستایی در هر ۴ سال یک شبانه‌روز و در هر ۱۲۰ سال ۳۰ شبانه‌روز از سال حقیقی عقب می‌افتاد. برای رفع این مشکل، پنج روز اضافی را به نام «اندرگاه» (پنجه) به آخر ماه دوازدهم می‌افزودند: این جمله نادرست است زیرا سال حقیقی عقب می‌افتاد. برای رفع این مشکل، بعد از هر ۱۲۰ سال، یک ماه به دوازده ماه سال اضافه می‌کردند.
د) هنگامی که در دوره‌های زمانی مختلف، مردمانی در یک مکان سکونت کنند، به تدریج چند لایه باستانی روی هم قرار می‌گیرند و تپه‌های باستانی را شکل می‌دهند: این جمله صحیح است و اشاره به تعریف «تپه‌های باستانی» دارد.
(تاریخ دهم، صفحه‌های ۱۳، ۱۵ و ۲۳)

۶۲. گزینه ۴ صحیح است.

پیامدهای انقلاب کشاورزی به ترتیب عبارت‌اند از:
- کشاورزی و دامداری
- یک‌جانشینی و به وجود آمدن روستاها
- تولید مازاد بر نیاز
- تخصصی شدن کار
- شکل‌گیری تجارت
- شکل‌گیری شهرها و تأسیس تمدن
(تاریخ دهم، صفحه ۳۴)

۶۳. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی سایر گزینه‌ها:
۱) مهم‌ترین نوشته‌های تاریخی دوره ساسانی به شمار می‌روند که بازگوکننده تاریخ عمومی سرزمین و مردم ایران از آغاز آفرینش است.
۲) متن اصلی خدای‌نامه و ترجمه عربی آن از بین رفته است.
۴) در قرون نخستین هجری، مورخان مسلمان ایران، مانند طبری و دینوری، با استفاده از ترجمه‌های عربی از خدای‌نامه‌ها، تاریخ ایران باستان را نگاشتند.
(تاریخ دهم، صفحه ۶۸)

۶۹. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی موارد نادرست:

- بیشتر اسطوره‌شناسان و مورخان بر این عقیده هستند که افسانه‌ها براساس واقعیت‌های تاریخی ساخته شده‌اند اما با گذشت زمان تغییر کرده و به شکل افسانه و اسطوره در آمده‌اند.
- در زمان محمدشاه قاجار یک افسر انگلیسی به نام سر هنری راولینسون موفق به خواندن خط میخی شد و سنگ نوشته داریوش هخامنشی در بیستون را ترجمه کرد.
- عموم مورخان تا دویست سال پیش، پاسارگاد، پایتخت کوروش را به حضرت سلیمان پیامبر منسوب می‌کردند.
- در دوره صفویه، تمایل و علاقه اروپاییان برای مسافرت به کشور ما و شناخت تاریخ و فرهنگ آن دو چندان شد.
- سنگ‌نوشته شاپور یکم در کعبه زرتشت در نقش رستم شرح جنگ‌های این پادشاه را با رومیان بازگو می‌کند.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۴ و ۶۸)

۷۰. گزینه ۳ صحیح است.

- اشیاء و ظروف سنگ صابونی توسط مردم برخی سکونتگاه‌های کهن به ویژه جیرفت و تپه یحیی در استان کرمان، با مهارت و ظرافت تمام ساخته می‌شد. شواهد باستان‌شناسی نشان می‌دهد که سکونتگاه‌های مذکور از مراکز مهم تولید و صدور سنگ صابون به مناطق دور و نزدیک بوده‌اند.
- ایلام با دیگر مناطق فلات ایران و سرزمین‌های مجاور آن مانند آسیای صغیر و هند، روابط تجاری داشت.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۷۴ و ۷۷)

جغرافیای ایران

۷۱. گزینه ۴ صحیح است.

- چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی، که حاصل روابط متقابل انسان و محیط است، سبب می‌شود جغرافی‌دان با دید ترکیبی یا کل‌نگری، موضوعات را مطالعه و بررسی کند.
- بررسی سایر گزینه‌ها:
- (۱) از آنجا که جغرافیا روابط متقابل انسان را با محیط، مطالعه و بررسی می‌کند، بنابراین شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی بدون دانش جغرافیا ممکن نیست.
- (۲) دید ترکیبی یعنی مطالعه همه‌جانبه و جامع پدیده‌ها با تمام ویژگی‌های آن در یک مکان
- (۳) جغرافی‌دان با دید ترکیبی یا کل‌نگری، موضوعات را مطالعه و بررسی کند؛ زیرا اجزا و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کند.

(جغرافیا دهم، صفحه ۷)

۷۲. گزینه ۳ صحیح است.

- ب) گام اول: طرح سؤال و بیان مسئله که پژوهشگر باید پژوهش دیگران را مورد بررسی قرار دهد؛ به عبارت دیگر، مطالعه سابقه، پیشینه مسئله و نتایج پژوهش دیگران، مورد نیاز پژوهشگر است.
- الف) گام دوم: فرضیه‌سازی یکی از مراحل حساس پژوهش است؛ زیرا فرضیه‌ها در هر پژوهش، نقش راهنما را دارد و به فعالیت‌هایی که قرار است انجام شود جهت می‌دهد. به نظر می‌رسد وجود زمینه‌های مناسب اشتغال، عامل افزایش جمعیت شهر کرج است. (تدوین فرضیه)
- ج) گام چهارم: پردازش اطلاعات: پس از جمع‌آوری، استخراج و طبقه‌بندی اطلاعات، مرحله پردازش یعنی حذف اطلاعات غیرضروری و

حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش و تجزیه و تحلیل اطلاعات آغاز می‌شود. درصد تغییرات جمعیت و درصد شاغلان در یک دهه در شهر کرج با استفاده از روش‌های آماری مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد.

بررسی سایر موارد:

عبارت‌ها جابه‌جا نوشته شده است.

(جغرافیا دهم، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

۷۳. گزینه ۳ صحیح است.

بزرگ‌ترین منبع انرژی جهان، ذخایر با ارزشی دارد، زیرا حدود ۶۶ درصد ذخایر نفت جهان و ۲۸ درصد ذخایر گاز طبیعی را در خود جای داده است. - ایران کشور وسیعی است که حدود ۸۷۵۵ کیلومتر، مرز مشترک سیاسی با همسایگانش دارد و با ۱۵ کشور مرز خشکی یا آبی دارد. ایران طولانی‌ترین مرز را با عراق و کوتاه‌ترین مرز را با ارمنستان دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تنگه هرمز، مهم‌ترین آبراهه راهبردی و یکی از گذرگاه‌های تجاری مهم جهان است. - مهم‌ترین عامل تشخیص و جدایی هر کشور از کشور همسایه است.

(۲) دریای عمان: وجود سواحل با قابلیت‌های دفاعی مناسب از نظر اقتصادی و نظامی اهمیت بسیاری برای ایران دارد. - تعدادی از کشورها به علت مجاورت با دریاها و دریاچه‌ها، امکان دسترسی به خطوط دریایی هم دارند.

(۴) تنگه هرمز به سبب اینکه دروازه خروجی نفت خلیج فارس است، آبراهه مهمی می‌باشد. - تعدادی از کشورها به علت مجاورت با دریاها و دریاچه‌ها، امکان دسترسی به خطوط دریایی هم دارند.

(جغرافیا دهم، صفحه‌های ۱۷، ۱۹ و ۲۰)

۷۴. گزینه ۱ صحیح است.

ناهمواری‌های ایران بیشتر طی دوره‌های اول تا سوم زمین‌شناسی پدید آمده است و پیدایش نهایی آنها به اواخر دوران سوم زمین‌شناسی (سنوزوئیک) مربوط است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) طی دوره «کواترن» ناهمواری‌های کشور ما شکل نهایی یافته و از آن پس تحت تأثیر عوامل فرسایش تغییر شکل می‌یابند.

(۳) آب‌های روان، باد، اختلاف دما و یخچال‌ها به همراه عملکرد انسان، که با بهره‌برداری‌های گوناگون خود از محیط، سرعت تغییرات را افزایش داده است، موجب تغییر شکل ناهمواری‌های ایران شده است.

(۴) ناهمواری‌های ایران بیشتر طی دوره‌های اول تا سوم زمین‌شناسی پدید آمده است و پیدایش نهایی آنها به اواخر دوران سوم زمین‌شناسی (سنوزوئیک) مربوط است.

(جغرافیا دهم، صفحه ۲۳)

۷۵. گزینه ۱ صحیح است.

جاذبه‌های گردشگری - استفاده از انرژی پاک، مانند انرژی خورشید و باد - گذران اوقات فراغت به دلیل مناسب بودن برای رصد ستارگان، کویرنوردی و برگزاری مسابقات ورزشی - معادن گچ، نمک و مصالح ساختمانی - فعالیتهای کشاورزی

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) در دشت لوت، معادن گچ، نمک و مصالح ساختمانی وجود دارد و از سایر معادن و ذخایر طبیعی خبری نیست.

(۳) بر روی رودهای حوضه زاگرس، سدهای متعدد احداث شده است. این سدها برای جلوگیری از طغیان رودها، تولید برق آبی، تنظیم آب موردنیاز برای آبیاری اراضی کشاورزی، استفاده‌های صنعتی و یا تأمین آب مورد نیاز شهرها و روستاها احداث شده است.

۸۰. گزینه ۲ صحیح است.

ب) لوت در جنوب شرق ایران قرار دارد. بخش زیادی از این بیابان به دلیل قرارگیری در منطقه فشار زیاد جنب حاره‌ای، بارندگی کمی دارد. ج) در اطراف مدار رأس السرطان و رأس‌الجدی، به دلیل سنگینی و فرونشینی هوا، کمربند پرفشار جنب حاره‌ای تشکیل می‌شود و دارای آب و هوای گرم و خشک است که مانع از صعود هوا و تشکیل ابر و بارندگی می‌شود.

بررسی عبارت‌های نادرست:

الف) بارندگی کم و نامنظم، زیاد بودن توان تبخیر و تعرق و کمبود پوشش گیاهی، از ویژگی‌های اصلی مناطق خشک و بیابانی است. د) برای مقابله با ریزگردها راه‌های مختلفی است. احیای تالاب‌ها و تأمین حقابه رودخانه‌های منطقه، اجرای طرح‌های مهار بیابان، تغییر در شیوه کشت و مدیریت صحیح آب در بخش‌های مختلف، روش‌های مناسبی است.

(جغرافیا دهم، صفحه‌های ۳۸، ۴۴ و ۴۶)

منطق

۸۱. گزینه ۲ صحیح است.

دقت کنید که منطق دانان قواعد کار ذهن را تدوین و کشف کرده‌اند، نه ابداع و اختراع. انسان به طور طبیعی و ذاتی، براساس قواعد منطقی می‌اندیشد. دانشمندان هر علمی از قواعد خاص آن علم استفاده می‌کنند. به کار بردن و استفاده از قواعد منطق، موجب می‌شود سریع‌تر و دقیق‌تر مغالطه‌ها را تشخیص دهیم.

(منطق دهم، صفحه ۴)

۸۲. گزینه ۳ صحیح است.

گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ دارای مغالطه توسل به معنای ظاهری است. به کار بردن دلالت مطابقی، به جای تضمینی و التزامی به خطایی منتهی می‌شود که آن را «مغالطه توسل به معنای ظاهری» می‌نامند. اما در گزینه ۳ با مغالطه اشتراک لفظ مواجه هستیم که لفظ «شادروان» دارای دو معنای مطابقی مرحوم و دل‌شاد است.

(منطق دهم، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

۸۳. گزینه ۳ صحیح است.

مفاهیمی که همراه با اشاره «این» و «آن» یا اسم خاص هستند یا خود واژه یا کلمه خاص موردنظر باشد، جزئی محسوب می‌شوند و این مفاهیم نمی‌توانند بر بیش از یک مصداق منطبق شوند.

بررسی و رد سایر گزینه‌ها:

- ۱) کلی - کلی - کلی است و مفهوم جزئی ندارد.
- ۲) هر سه مفهوم کلی است و مفهوم جزئی ندارد.
- ۴) هر سه مفهوم کلی است و مفهوم جزئی ندارد.

(منطق دهم، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۸۴. گزینه ۳ صحیح است.

میان مصادیق دو مفهوم کلی، یکی از نسبت‌های چهارگانه برقرار است و بین مفاهیم کلی «خودرو» و «خودروی این مدیر کارخانه»، نسبت عموم و خصوص مطلق برقرار است. دقت کنید که صفت اشاره «این»، در صورتی که در ابتدای مفهوم بیاید، مفهومی جزئی است؛ اما اگر مانند «خودروی این مدیر کارخانه»، صفت اشاره وسط مفهوم بیاید، مفهوم کلی است.

(منطق دهم، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)

۸۵. گزینه ۳ صحیح است.

تعریف ارائه شده در گزینه ۳، تعریف لغوی است زیرا نام چیزی را توضیح می‌دهد و نه تعریف مفهومی. بررسی و رد سایر گزینه‌ها: ۱) تعریف و معادل لفظی را ذکر کرده است و تعریف لغوی است.

۴) گسترش شهرهای پررونق اقتصادی مثل تهران، کرج، احداث جاده‌های ارتباطی (شوسه و راه‌آهن)، احداث سدها و هدایت رودخانه‌ها و بهره‌برداری از آنها، گسترش فعالیت‌های کشاورزی گوناگون و بهره‌برداری از معادن فراوان کوه‌های البرز، ناهمواری‌های این منطقه کوهستانی را به شکلی ناپایدار درآورده است.

(جغرافیا دهم، صفحه ۳۲)

۷۶. گزینه ۳ صحیح است.

رشته‌کوه زاگرس: چین‌خوردگی‌های دیواره ماندی با دره‌های موازی و به طول صدها کیلومتر، چشم‌انداز نواحی کوهستانی غربی کشور از مریوان در کردستان با جهت شمال غربی - جنوب شرقی تا شمال تنگه هرمز را تشکیل داده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) توفان‌های گرد و غبار از دیگر عواملی است که هم طبیعت و هم انسان در منطقه زاگرس در ایجاد و گسترش آنها مؤثر است.

۲) کوه‌های بشاگرد: در این کوه‌ها، فرسایش، شکل‌های زیبایی با دره‌ها، چاله‌ها و گودال‌های عمیق ایجاد کرده است که آنها را ناهمواری‌های مریخی می‌نامند.

۴) ساختمان زمین، مقاومت سنگ، عمق آب و تراکم آبرفت از مهم‌ترین علل پیدایش جلگه‌ها می‌باشند.

(جغرافیا دهم، صفحه ۲۶)

۷۷. گزینه ۲ صحیح است.

هر چند پیشرفت فناوری تأثیر عوامل آب و هوایی بر شیوه زندگی انسان را کمتر کرده است؛ هنوز هم آب و هوا مهم‌ترین عوامل کنترل‌کننده فعالیت‌های روزانه و همچنین طولانی‌مدت زندگی انسان است. آب و هوا در زندگی انسان‌ها تأثیرات زیادی دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) بررسی روابط متقابل انسان و طبیعت می‌باشد.

۳) یکی از شاخه‌های دانش جغرافیا، جغرافیای پزشکی است. جغرافیای پزشکی در زمینه پراکندگی تأثیرات عوامل محیطی بر سلامت انسان مطالعه می‌کند.

۴) محصولات کشاورزی از منابع تغذیه‌ای انسان‌ها می‌باشد، اما از عوامل کنترل‌کننده فعالیت‌های روزانه نمی‌باشد.

(جغرافیا دهم، صفحه ۴۴)

۷۸. گزینه ۴ صحیح است.

برای کاهش سوانح جاده‌ای، توجه به اقلیم و پیش‌بینی وضع هوا، راهکار بسیار مناسبی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

سایر گزینه‌ها به سلامتی و ایمنی جاده‌ها می‌پردازد.

(جغرافیا دهم، صفحه ۴۵)

۷۹. گزینه ۴ صحیح است.

الف) پنجره‌های کوچک با سایبان ← گرم و خشک

ب) بهره‌گیری از جهت آفتاب در بنا ← کوهستانی

ج) استفاده از پایه‌های چوبی برای ساختمان ← خزری

د) استفاده از خاک و گِل که ظرفیت حرارتی زیادی دارند. ← گرم و خشک

بررسی سایر موارد:

سایر موارد جابه‌جا نوشته شده است.

(جغرافیا دهم، صفحه ۴۶)

(ج) یکی از ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق یادگیرنده است که می‌تواند از کارشناسان همکاران و مشتریان می‌آموزد و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۴، ۶ و ۹)

۹۲. گزینه ۴ صحیح است.

دولت برای شرکت‌ها قوانینی دارد تا به سرمایه‌گذاران اطمینان بدهد و کمک کند تا فریب نخورند. پذیرش و عمل به چنین قوانینی زمان‌بر و پرهزینه است و به مشاوره‌های حقوقی نیاز دارد. گزینه‌های ۱ و ۲ به طور کلی از معایب شرکت است نه معایب مربوط به قوانین دولت‌ها برای شرکت و گزینه ۳ از معایب کسب‌وکار شخصی است.

(اقتصاد دهم، صفحه ۱۷)

۹۳. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) نقاطی که روی خط بودجه قرار دارند از نظر مقدار قید بودجه برابرند؛ بنابراین با انتخاب نقطه A به سادگی مقدار قید بودجه به دست می‌آید.

X قیمت هر واحد کالای X = قید بودجه در نقطه A

X قیمت هر واحد کالای Y + تعداد کالای X در نقطه A

تعداد کالای Y در نقطه A

واحد پولی $40 = 5 \times 8 + 1 \times 8 = 48$ = قید بودجه در نقطه A

(ب)

X قیمت هر واحد کالای X = مقدار بودجه در نقطه H

X قیمت هر واحد کالای Y + تعداد کالای X در نقطه H

تعداد کالای Y در نقطه H

واحد پولی $60 = 3 \times 3 + 5 \times 6 = 33$ = مقدار بودجه در نقطه H

(ج) با جابه‌جایی از نقطه C به D، ۲ واحد کالای X را از دست می‌دهیم که ارزش آن $(2 \times 5 = 10)$ واحد پولی است.

نکته: هزینه فرصت، آن چیزی است که از دست می‌دهیم نه آن چیزی که به دست می‌آوریم.

(اقتصاد دهم، صفحه ۲۸)

۹۴. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) در نقطه (الف) که ۲۰۰ واحد کالای A تولید شده است برای تولید ۳۰۰ واحد بیشتر از کالای A $(200 + 300 = 500)$ که ۵۰۰ عدد

کالای A می‌شود بر روی نقطه (د) قرار می‌گیریم و به دلیل آنکه در نقطه (د) ۳۲۰ واحد کالای B تولید شده است به نسبت نقطه (الف) که ۵۰۰ واحد کالای B تولید شده بود باید از ۲۶۰ عدد کالای B صرف‌نظر کنیم.

$(500 - 320 = 260)$ یعنی برای به دست آوردن ۳۰۰ عدد بیشتر از کالای A مجبوریم ۲۶۰ عدد کالای B را از دست بدهیم.

(ب) کالای A را در نقاط مختلف بررسی می‌کنیم که ببینیم با کاهش کالای A از کدام نقطه به کدام نقطه عدد کالای A ۴۰۰ می‌شود.

فرضیه‌ها: $400 = 600 - 200$ و $400 = 500 - 100$
نقطه الف نقطه ب نقطه د

اما اگر تغییرات کالای B را در جابه‌جایی نقطه (ه) به (الف) بررسی کنیم متوجه می‌شویم که در نقطه (ه)، صفر کالای B تولید شده و در نقطه (الف) ۵۰۰ واحد کالای B و $(500 - 0 = 500)$ در نتیجه ۲۶۰ عدد بیشتر از کالای B را نداریم.

اما از نقطه (د) به (ب) متوجه می‌شویم که در نقطه (د)، ۳۲۰ واحد کالای B و در نقطه (ب)، ۵۸۰ واحد کالای B تولید شده است و با به دست آوردن اختلاف آنها $(580 - 320 = 260)$ عدد ۲۶۰ عدد بیشتر کالای B را به دست می‌آوریم.

(۲) به ذکر نمونه‌هایی از امر موردنظر پرداخته است، لذا تعریف از طریق مصادیق است.

(۴) بیان مفاهیم عام و خاص، تعریف مفهومی است.

(منطق دهم، صفحه‌های ۲۹ تا ۳۲)

۸۶. گزینه ۲ صحیح است.

معادل‌های کلمات خارجی، تعریف لفظی یا لغوی است. تعریف صحیح باید دوری نباشد؛ یعنی تعریف شیء به خود نباشد.

(منطق دهم، صفحه‌های ۳۰، ۳۵ و ۳۷)

۸۷. گزینه ۲ صحیح است.

سرایت حکم جزئی‌ها به همه موارد و صدور حکم کلی استقرای تعمیمی است. (رد گزینه‌های ۱ و ۳) واژه «مانند» اشاره به تأکید به شباهت دارد و این یعنی استدلال، تمثیلی است. (رد گزینه ۴)

(منطق دهم، صفحه‌های ۴۴، ۴۵ و ۴۸)

۸۸. گزینه ۲ صحیح است.

در استدلال قیاسی می‌توان به نتیجه به دست آمده از استدلال اطمینان داشت و یقین کرد. استدلال قیاسی از درستی حکمی کلی درباره تمامی افراد، آن حکم را به تعدادی از افراد نسبت می‌دهد. مانند اینکه بگوییم: «تمامی معلمان این مدرسه دارای مدرک دکتری هستند. پس این معلم ما هم دارای مدرک دکتری است.»

(منطق دهم، صفحه‌های ۴۱ و ۴۲)

۸۹. گزینه ۴ صحیح است.

هرگاه جمله در رابطه با لفظ یک واژه بود، با مفهوم جزئی مواجهیم. (مانند مورد اول)

هرگاه یک قانون کلی برای همه افرادی که موضوع شامل آنها می‌شود، بیان شد آنگاه با مفهوم کلی مواجهیم (هر انسانی زیر زبانش پنهان است).

انسان پنج حرف و دو نقطه دارد: به خود کلمات مشخص انسان اشاره دارد و تصور جزئی است؛ پس شخصیه است.

انسان در پی زبانش پنهان است: انسان به طور کلی مطرح شده و به فرد مشخصی اشاره نکرده، پس محصوره است.

سعدی نظر از رویت گوته نکند هرگز: سعدی به طور مشخص مطرح شده، تصور جزئی است؛ پس شخصیه است.

(منطق دهم، صفحه ۵۸)

۹۰. گزینه ۲ صحیح است.

اگر نسبت میان دو مفهوم الف و ب، عموم و خصوص مطلق باشد و مفهوم الف خاص باشد، پس قضایای «هر الف ب است» و «بعضی ب الف است.» و «بعضی ب الف نیست.» صادق هستند. اما قضیه «هر ب الف است» صحیح نمی‌باشد.

(منطق دهم، صفحه‌های ۲۲ و ۶۱)

اقتصاد

۹۱. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) افرادی که به کسب و کار حرام اشتغال دارند با احتکار کالاهای مورد نیاز مردم در مواقع ضروری و گران فروختن آن سود سرشاری می‌برند یا برای سود بیشتر، کتاب‌ها یا فیلم‌های مبتذل و غیراخلاقی را تولید و منتشر می‌کنند یا کالایی را برخلاف آنچه هست به مشتری نشان می‌دهند تا مشتری را فریب دهند. (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(ب) با اینکه احتمال از بین رفتن و شکست یک کسب‌وکار وجود دارد، احتمال موفقیت و سودآوری آن هم کم نیست و این انگیزه لازم برای شروع فعالیت اقتصادی و پذیرش خطرات آن توسط کارآفرینان را همواره زنده نگه می‌دارد. (رد گزینه ۳)

مالیات بر ارزش افزوده‌های جمع‌آوری شده توسط فروشندگان:

$$\text{مرحله اول: } 2000 \times \frac{10}{100} = 200$$

$$\text{مرحله دوم: } 6000 \times \frac{10}{100} = 600$$

$$\text{مرحله سوم: } 15000 \times \frac{10}{100} = 1500$$

$$\text{مرحله چهارم: } 20000 \times \frac{10}{100} = 2000$$

مرحله ۱	مرحله ۲	مرحله ۳	مرحله ۴	
۲۰۰۰	۶۰۰۰	۱۵۰۰۰	۲۰۰۰۰	قیمت فروش در هر مرحله
۲۰۰	۶۰۰	۱۵۰۰	۲۰۰۰	مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده
۰	-۲۰۰	-۶۰۰	-۱۵۰۰	اعتبار مالیات بر ارزش افزوده‌هایی که در مرحله قبل پرداخت شده

(اقتصاد دهم، صفحه ۶۳)

۹۹. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

الف) با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی امکان تأمین برخی از نیازهای مهم و اساسی در داخل کشور فراهم می‌شود.

ب) یکی از روش‌هایی که یک کشور می‌تواند به وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی نزدیک شود آن است که راه‌های تأمین کالاهای وارداتی یا بازارهای فروش کالاهای صادراتی خود را گوناگون کند.

(اقتصاد دهم، صفحه ۷۷)

۱۰۰. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

الف) مشاهده می‌شود کشور اندونزی در تولید کشتی (کشتی‌سازی) در مقایسه با سایر کشورها دارای مزیت مطلق است. زیرا در مقایسه با سایر کشورها تعداد کشتی بیشتری تولید می‌کند. در نتیجه بهتر است در محصولی که مزیت دارد تخصص و تمرکز یابد.

ب) چون کشور مالزی در مقایسه با سایر کشورها در تولید کشتی و تجهیزات نظامی مزیت مطلق اقتصادی ندارد. یعنی هیچ‌کدام از آن دو کالا را به صرفه تولید نمی‌کند. زیرا مالزی در مقایسه با سایر کشورها تجهیزات نظامی، خودرو و کشتی کمتری تولید می‌کند. بنابراین با تولید کشتی و تجهیزات نظامی، اصل مزیت‌های مطلق و نسبی را رعایت نکرده است و با تولید محصولات کمتر و بی‌کیفیت‌تر، رفاه جامعه کاهش می‌یابد. نکات مهم:

۱- وقتی کشوری نسبت به سایر کشورها مزیت اقتصادی برای تولید کالا یا کالاهایی را نداشته باشد، هزینه تمام‌شده تولید آن کالا (کالاهای) در آن کشور بیشتر است.

۲- اگر اصل مزیت مطلق و نسبی رعایت نشود اولاً از منابع و سرمایه‌ها به بهترین نحو ممکن استفاده نمی‌شود و به دلیل کمیابی منابع باعث هدررفت منابع می‌شود. ثانیاً با تولید محصولات کمتر و بی‌کیفیت‌تر، رفاه جامعه کاهش می‌یابد.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

ج) نکته: با جابه‌جایی از یک نقطه ناکارا به سمت نقاط کار هزینه فرصتی را نداریم چرا که کالایی را از دست نمی‌دهیم.

د) افزایش تقاضای مشتریان برای کالای A و به تبع آن افزایش تولید کالای A منجر به این موضوع می‌شود که منابع و عوامل تولید ما بیشتر به سمت تولید کالای A، حرکت کند و مجبور هستیم با فرض ثابت بودن این عوامل تولید، از تولید کالای B صرف‌نظر کنیم در نتیجه منجر به جابه‌جایی بر روی منحنی مرز امکانات تولید و به سمت چپ می‌شویم که بتوانیم تولید کالای A را بیشتر کنیم.

(اقتصاد دهم، صفحه ۳۶)

۹۵. گزینه ۲ صحیح است.

اگر دو کالا مکمل یکدیگر باشند مانند رابطه بین دو کالای چای و قند که باید با هم استفاده شوند با افزایش قیمت یکی از آنها مثلاً چای، مقدار تقاضا برای کالایی دیگر (قند) کاهش می‌یابد.

در گزینه ۱ کالاهای جانشین مانند (چای و نسکافه) با افزایش قیمت یکی از آنها مثلاً چای مقدار تقاضا برای نسکافه بیشتر می‌شود. در گزینه‌های ۳ و ۴ کالای نرمال (معمولی) و پست با توجه به درآمد مصرف‌کنندگان طبقه‌بندی می‌شوند. کالای نرمال (معمولی) با درآمد مصرف‌کنندگان رابطه مستقیم دارد. یعنی با افزایش درآمد، مقدار مصرف و تقاضای آن کاهش می‌یابد.

(اقتصاد دهم، صفحه ۴۹)

۹۶. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

الف) در قیمت‌های بالاتر از تعادلی برای به دست آوردن درآمد باید قیمت موردنظر را در مقدار تقاضای آن ضرب کنیم:

$$(P \times Q_D) \text{ در تست موردنظر درآمد را مشخص کرده و کافیست در فرمول جایگذاری کنیم:}$$

$$1,260,000 = 14000 \times Q_D$$

$$Q_D = \frac{1,260,000}{14000} = 90 \quad \text{رد گزینه‌های ۱ و ۴}$$

نکته: در قیمت‌های پایین‌تر از تعادلی، مازاد تقاضا و یا کمبود عرضه داریم که عدد آن از اختلاف میزان مقدار عرضه و مقدار تقاضا در قیمت مورد نظر در این تست (قیمت ۵۰۰۰) به دست می‌آید و می‌توانیم با جایگذاری در رابطه:

مقدار عرضه - مقدار تقاضا = مازاد عرضه یا کمبود تقاضا در قیمت ۵۰۰۰ به دست آوریم:

$$\text{رد گزینه ۳} \quad 160 = 200 - X \Rightarrow X = 200 - 160 = 40$$

(اقتصاد دهم، صفحه ۵۱)

۹۷. گزینه ۱ صحیح است.

تعرفه‌های گمرکی تابع سیاست‌های کلان بازرگانی و شرایط اقتصادی کشورها هستند و به‌جز اینکه یکی از راه‌های درآمدزایی دولت‌ها هستند معمولاً برای حمایت از صنایع داخلی نیز به کار گرفته می‌شوند. این دسته از مالیات‌ها ممکن است براساس قیمت و ارزش کالا یا براساس ویژگی‌ها و مشخصات آنها مانند حجم، وزن و... تعیین و دریافت شوند.

(اقتصاد دهم، صفحه ۶۲)

۹۸. گزینه ۴ صحیح است.

نکته: اعتبار مالیات بر ارزش افزوده هر مرحله در واقع مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله قبل است و اعتبار مالیات بر ارزش افزوده در مرحله اول همواره برابر با صفر است چرا که مرحله‌ای قبل از مرحله اول وجود ندارد که مرحله اول بخواهد به آن مالیات پرداخت کند، در نتیجه صفر است. (رد گزینه‌های ۱ و ۳)